

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRENY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 86

SETEMBRE

Any 1993

- PROGRAMA D'ACTES DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU

- PREGÓ DE LES FESTES DEL 92

- III JORNADES CULTURALS I ESPORTIVES

- XERRADETA AMB EL BATLE RAFEL OLIVER

- VIATGE A LOURDES

- EXPOSICIÓ DE TAPISSOS DE N'ANTÒNIA MARIA GARAU A SA CAPELLA FONDA

Madò Antònia de Llampí, filant a les III Jornades Culturals i Esportives

BONES FESTES DE LA MARE DE DÉU!

Sumari

Editorial i sumari	2
La setmana d'homenatge a Josep Maria Llompart	3
Programa de les Festes	4
Pregó de les Festes de la Mare de Déu de 1992	6
III Jornades Culturals i Esportives. Estiu-93	8
Sa Xerradeta amb en Rafel	
Oliver Mas, Bale de Maria	12
Unes paraules amb n'Andreu Crespi	13
Quintos i quintes del 93	14
Lourdes	15
Bullit de Notícies	16
Demografia. Telèfons	18
El temps. Temps passat	19
Amb l'excusa d'unes declaracions, estiuenquès	20
Burrokratia	20
Poemes i Gloses	21
Fent Carrerany rifarà un quadre d'en Ferran Pizà	21
L'esplai acampa	22
Tendències actuals del consum de drogues a Mallorca	24
Carrerany Esportiu. Escacs	28
Carrerany Esportiu. Ciclisme	29
Tapissos de n'Antònia Maria	
Garau a Sa Capella Fonda	32

Fotografies:

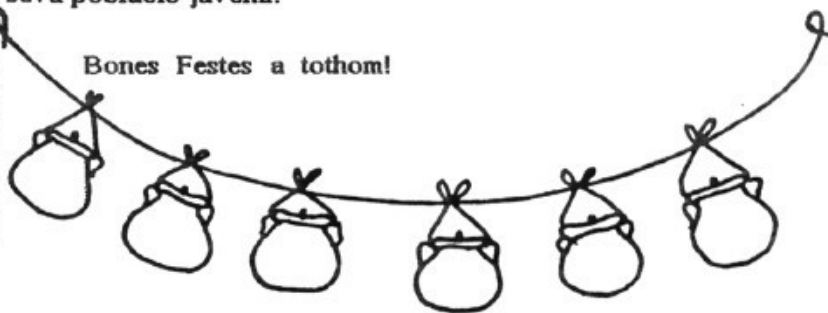
Cedides per l'Ajuntament, Es Rebrot, Club d'Escacs, Club Ciclista, Antoni Bergas, Rafel Oliver i Antònia Mª Garau.

EDITORIAL

Un altre any, anam passant la calor agostenca esperant que arribin els dies de bauxa i festa en honor a la Patrona del nostre poble, la Mare de Déu de la Salut. Aprofitant l'esdeveniment, com és de costum, els responsables municipals preparen unes activitats lúdico festives per celebrar-ho, actes per a tot el poble, grans i petits. I enguany, com va essent habitual i una vegada fullejat el programa corresponent, es pot comprovar que les activitats programades van destinades quasi totes a un mateix segment de la població: joves i esportistes. Hi ha dies que eliminats els actes esportius, no queda res. Agafau els tres primers dies. De tretze coses que surten al programa només una, la inauguració de l'exposició a Sa Capella Fonda, s'escapa d'aquesta classificació. De la resta, els típics actes de cada any: la verbena, el teatre, l'homenatge a la tercera edat, l'ofici, etc.

Sembla com si tota la imaginació se n'anàs darrera de les competicions esportives i d'exhibir-ne el ventall més ample possible. Quan fa anys reclamàvem una major dosi d'imaginació i de participació a l'hora de plantejar les festes, no ens referíem precisament al to de competició en què aquestes han caigut d'uns anys ençà. Fins i tot, i com a mostra de les prioritats i orientacions que l'actual ajuntament ha agafat, n'hi ha prou que mireu les distincions que atorga. L'esport ho domina tot. L'encert demostrat en l'organització de les Jornades Culturals i Esportives ha de tenir una continuació en la recuperació de les Festes de la Mare de Déu. No tenim res contra l'esport, ni contra els esportistes, però no podem reduir les Festes de Maria a esdevenir una Mostra de les habilitats competitives de la seva població juvenil.

Bones Festes a tothom!

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Joana Gual, Ajuntament de Maria de la Salut, Francisca Jordà, Quintos i Quintes del 93, Jaume Mestre, Lluç Matas, Pere Riera, Maria del Mar Ribas, Conselleria de Sanitat i Seguretat Social del Govern Balear, Jeroni Bergas i Club Ciclista de Maria de la Salut,

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

LA SETMANA D'HOMENATGE A EN JOSEP MARIA LLOMPART

Tal i com vos anunciàvem al passat número de la revista, del 2 al 8 d'agost, es va poder visitar l'exposició itinerant de l'Obra Cultural Balear sobre la vida i l'obra de l'escriptor Josep Maria Llompart. L'exposició es va col·locar a l'Escola de Baix. Llàstima que no poguéssim tenir una ubicació més cèntrica ja que, encara que senzilla d'estructura, valia la pena.

Aquesta setmana d'homenatge a en Llompart es va poder fer gràcies a les gestions que va fer la nostra Associació i a l'ajuda de l'Ajuntament de Maria. Col·locada com un acte més de les III Jornades Culturals i Esportives, va tenir també un petit talleret que consistí en agafar alguns poemes d'en Llompart i veure les possibilitats que aquests oferien. Dues al·lotes feren uns poemes paral·lels a partir de dos coneguts poemes de l'escriptor, unes altres feren un poema objecte, i uns altres estamparen sobre unes camisetes uns poemes d'en Llompart prèviament dissenyats sobre paper, i acompanyats d'uns dibuixos al·legòrics. S'ha de dir que l'experiència fou ben interessant i una altra manera -ben lúdica- d'entrar en el món de la literatura. Tot això ho podreu veure a l'exposició que l'Ajuntament ha de muntar durant les Festes, de les coses fetes durant aquests quinze dies de juliol i agost.

L'exposició s'acabà dissabte dia 8 amb una taula rodona sobre la vida i l'obra de l'escriptor que comptà amb la presència, de tres personatges que conegueren bé l'homenatjat. Aquesta xerrada es va fer al pati de l'Escola de Baix i va reunir prop d'una cinquantena de persones. Antoni Mir, actual president de l'Obra Cultural Balear, parlà del paper que jugà en Llompart durant la seva etapa com a president de l'entitat, i de la seva actitud cívica de compromís constant amb totes aquelles coses que ell considerava justes.

El professor Damià Pons parlà de l'obra poètica d'en Llompart, i del seu paper de mestre de diverses generacions d'escriptors illencs. El trencament amb la línia de l'Escola Mallorquina, l'autobiografia, el compromís amb la seva terra i amb la seva gent, el paisatge, les constants de la seva poesia i l'evolució que aquesta experimentà, varen ser els temes centrals de la seva exposició.

El darrer a parlar va ser en Jaume Santandreu. En Jaume s'acostà més a en Llompart home, a aquest personatge de presència física imponent, de veu segura i de compromís continu, que coincidí amb

ell en tot un munt d'iniciatives que vinguessin d'on vinguessin ell considerava justes. La figura d'en Llompart apareixia així arrodonida, sencera, cosa que demostrava la qualitat, les qualitats, d'un home al qual la necessitat històrica obligà a assumir molts de papers i que acceptà per fidelitat a un país, a la seva gent, a la seva cultura, i a ell mateix.

L'acte s'acabà amb la lectura d'un fragment, ben significatiu, del discurs del president andorrà Oscar Ribas, durant la cerimònia d'ingrés d'aquest estat catalanoparlant a l'ONU, i amb la lectura d'un poema d'en Llompart.

Fragment del discurs de n'Oscar Ribes, citat per n'Antoni Mir: "Tenim ben clar que per fer coses i que per comunicar-les cal ser cosmopolites i políglotes, però que també cal aprofundir en les pròpies arrels. I les nostres arrels són les de la cultura catalana. El català és el nostre idioma oficial. És la llengua de Ramon Llull, d'Ausiàs March i Salvador Espriu, la que es parla des de Fraga, a l'Aragó fins a Maó, a l'illa Balear de Menorca i des de Salses, al Rosselló francès, fins a Guardamar, a les terres meridionals del País Valencià. És en aquesta llengua, la catalana, que he vingut davant aquesta assemblea, a parlar de pau, llibertat i fraternitat."

PROGRAMA D'ACTES DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU

DIVENDRES 3 DE SETEMBRE

- 20'30 XIII Torneig Obert d'Escacs Mare de Déu 93.
Organitza: Club d'Escacs
Lloc: Casa de Cultura
- 21'00 Torneig de Futbol. Quarts de final entre el 1r i 8è classificats.
- 22'00 Partit entre el 2n i 7è classificats.
Organitza: Penya Barcelonista
Lloc: Poliesportiu Municipal "Sa Font"

DISSABTE 4 DE SETEMBRE

- 10'00 Trial Sin. Campionat de Maria.
Organitza: Motor Club Cop de Gas Maria
Lloc: Plaça de Dalt
- 16'30 XIII Torneig Obert d'Escacs Mare de Déu 93.
Lloc: Casa de Cultura
- 17'00 Trial Maria.
Organitza: Motor Club Cop de Gas
Lloc: Forà vila
- 20'00 Torneig de Futbol. Quarts de final entre el 3r i 6è classificats.
- 21'00 Partit entre el 4t i 5è classificats.
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 20'30 Inauguració Exposicions: "Treballs de les Jornades" i Mostra de Tapissos d'Antònia Maria Garau.
Organitza: Comitè Capella Fonda
Lloc: Capella Fonda

DIUMENGE 5 DE SETEMBRE

- 10'00 Trial Sin Campionat Balears
Organitza: Motor Club Cop de Gas
Lloc: Plaça de Dalt
- 14'00 Gimcana Cotxes Tot Terreny
Organitza: Motor Club Cop de Gas
Lloc: Son Roig
- 17'00 1r i 2n Partits de futbol Interassociacions.
Lloc: Poliesportiu Municipal "Sa Font"
- 18'00 Futbol Femení. Tres partits de la penúltima Jornada.
Lloc: Poliesportiu Municipal

DIMARTS 7 DE SETEMBRE

- 16'00 Carreres Ciclistes: alevins, infantils, cadets, fèmines i socials.
Organitza: Club Ciclista de Maria de la Salut
Lloc: Circuit urbà
- 19'30 Passacarrers amb els Xeremiers "Sa Colla" i Caparrots.
- 20'30 Pregó de Festes, a càrrec d'Antoni Gelabert Mas.
Lloc: Casa de la Vila.
- 23'00 Revetla amb focs artificials, a càrrec del Pirotècnic Jordà
Lloc: Plaça des Mercat.
- 23'45 Ball de Bot, amb els grups "Taparers en Festa" de Llubí i "Guitarres i Castanyetes" de Sencelles
Lloc: Plaça des Pou.
Patrocina: La Caixa

DIMECRES 8 DE SETEMBRE

- 10'00 Cercaviles amb la Banda de Tambors i Cometes de Maria.
- 11'00 Ofici Solemne. Predicarà mossèn Miquel Gual Tortella, doctor en Teologia i arxipreste de Manacor
- 12'30 Curses Populars
Lloc: Plaça des Pou
- 18'00 Concurs de Dibuix Infantil
Organitzen: Grup d'Esplai "Es Rebrot" i Moto Club "Cop de Gas"
Lloc: Plaça des Pou
- 18'15 Futbol Femení. Els tres darrers partits del troneig.
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 19'30 Concert de la Banda de Música de Santa Margalida
Lloc: Plaça des Pou
- 23'00 Verbena amb els grups MONTANA, HONTY i GUATEQUE SHOW
Lloc: Plaça des Pou
- 23'30 Entrega de distincions a Persones de Maria, a proposta del Consell Municipal de Cultura i Esports, a: Victòria Montiel Llabrés, Llorenç Seguí Artigues, Daniel Estarellas Massanet, Pep Ferriol Bergas, Sor Andrea, Esteve Mas Ferriol i Monitors de l'Escola Municipal de Futbol.

DIJOUS 9 DE SETEMBRE

- 17'00 Cloenda del Curset de Natació 1993
Organitza: Associació de Pares d'Alumnes
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 18'30 Missa i Festa Homenatge als nostres majors
Lloc: Sa Plaça des Pou
Patrocina: Banca March
- 23'00 Teatre a càrrec de "La Prima Teatre" de Sineu, amb l'obra "El dimoni ja no fa por a ningú" d'en Xesc Pericàs.
Lloc: Plaça des Pou

DIVENDRES 10 DE SETEMBRE

- 10'30 Diada Infantil: Jocs Infantils, Joies, Cucanyes, Carreres Ciclistes, etc.
Organitzen: Grup d'Esplai Es Rebrot i Moto Club Cop de Gas
Lloc: Plaça des Pou
- 17'00 Excursió en bicicleta visitant llocs històrics.
- 19'00 Festa Infantil, amb el grup Borinots.
Lloc: Plaça des Pou.
Patrocina: Sa Nostra.
- 20'30 XIII Torneig Obert d'Escacs Maria de la Salut
Organitza: Club d'Escacs
Lloc: Casal de Cultura.
- 20'30 Semifinals del XI Torneig de Futbol
Guanyador quarts de final "A" contra "D".
Guanyador quarts de final "D" contra "C".
Organitza: Penya Barcelonista
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 23'00 Conferència col·loqui sobre les energies curatives.
Lloc: Plaça de Dalt
Coordina: Cassandra, amb altres convidats.

DISSABTE 11 DE SETEMBRE

- 11'00 Carreres de Cotxes de Ràdio Control
Organitza: Moto Club Cop de Gas
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 12'00 Pal ensabonat
Lloc: Plaça des Pou
- 16'00 Carreres de Mini Motos
Organitza: Moto Club Cop de Gas
Lloc: Circuit urbà.

- 17'30 V Torneig d'Escacs per equips. Partides semi-ràpides.
Organitza: Club d'Escacs
Lloc: Plaça des Pou
- 18'00 Final del Torneig de Tennis.
Lloc: Poliesportiu Municipal.
- 19'00 Partit pel tercer i quart lloc del XI Torneig de Futbol
Organitza: Penya Barcelonista
Lloc: Poliesportiu Municipal
- 20'00 Gran Final del XI Torneig de Futbol
- 23'00 Play Back, Karaoke i Musica Disco, amb importants premis.
Lloc: Plaça des Pou.

DIUMENGE 12 DE SETEMBRE

- 11'00 Carreres de Cotxes Tot Terreny
Organitza: Moto Club Cop de Gas
Lloc: Son Roig
- 17'00 Tercer i quart lloc i final del Torneig de futbol Interassociacions.
Lloc: Poliesportiu Municipal

PREGÓ DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU DE 1992

LA SOLIDARITAT

Bon vespre a tots...

Encara no sé ben bé com em vaig deixar convèncer per en Rafel Oliver, el vostre batle, per acceptar de fer una cosa tan compromesa com és un pregó de festes per a un poble que no és el meu. Supòs que no va ser el trobar-nos a les festes de Sant Llorenç i, ja se sap, en aquestes circumstàncies una diu sí a tot, sense saber el compromís que pren.

L'endemà, ja amb el cap més clar, vaig adonar-me que havia acceptat aquest repte per dues raons principals. La primera és estimar molt aquest poble, on tenc tants d'amics i on jo i la meva família hem passat moltes bones estones. L'altra raó és creure en la feina que està fent en Rafel Oliver, una feina difícil i no sempre agraïda, de la qual jo en tenc una certa experiència.

El meu pregó serà un pregó fet des de la humilitat, car sé que teniu al poble persones -jo diria "personatges"- que representen per al poble molt més que no jo.

Vos parlaré del que jo entenc per "SOLIDARITAT", una paraula que expressa moltes coses, avui massa oblidades, i a les quals he dedicat bona part de la meva vida.

Vos pareixerà d'entrada una mica contradictori que en unes festes de poble, que són uns dies d'alegria i despreocupacions, jo vos vulgui parlar d'una cosa tan seriosa com és la SOLIDARITAT.

Aquesta és la primera idea de SOLIDARITAT que a mi no m'agrada. La idea que ajudar els altres i fer-se càrrec de les seves preocupacions sigui una cosa seriosa i avorrida. La SOLIDARITAT ha de ser alegre, vital i divertida en moltes ocasions, sinó és una caritat mal entesa o una obligació social que es fa amb desgana, com fer la declaració de renda.

Les festes del poble han de deixar un lloc a la SOLIDARITAT, o més ben dit, han de ser una expressió de SOLIDARITAT. Encara que ens hàgim barallat amb els veïnats, que hàgim tengut els nostres problemes amb familiars o amb rivals polítics, hem de saber deixar totes aquestes baralles i malhumors en un costat, i veure'ns com a únic poble, com un conjunt d'homes i dones que tenen una cosa en comú: "Som mariandos". Cada "mariando" hauria de pensar: "Tot quant vagi bé per a Maria, ha

d'anar bé per a mi i per als altres que com jo estimam el poble". Amb això que he dit, vull expressar una segona característica del que jo entenc per SOLIDARITAT. Un és solidari amb la gent i també amb una realitat comuna, en aquest cas el poble, aquesta petita pàtria que ens ha vist créixer, on edificam la nostra manera profunda de ser i a partir de la qual podem veure altres pobles i altres pàtries.

Ara bé, s'ha de posar esment amb aquestes idees de SOLIDARITAT quan es duen a la pràctica. Estimar el nostre poble i la seva gent, no vol dir necessàriament que tots els altres pobles i la seva gent són els nostres enemics. Si jugam un partit de futbol amb qualsevol altre poble, no hauriem d'acabar sempre a bufetades.

La SOLIDARITAT amb el nostre poble no ens ha de dur a l'enemistat amb els altres. Aquest és, avui, un dels grans problemes que té la vella Europa. Només cal mirar el que passa a l'antiga Iugoslàvia, on tots els pobles que la formaren es maten salvatge-ment, i també pot succeir a l'antiga URSS, o a Itàlia, nord contra sud, etc...

O sigui, la SOLIDARITAT amb el nostre poble ha d'anar acompanyada necessàriament de SOLIDARITAT amb els altres pobles, ja siguin els que conformen una comarca, una regió o una nació.

Si no és així, la lluita entre veïnats es trasllada a una lluita entre els pobles, molt més ferotge i sanguinolenta que la primera.

La SOLIDARITAT és una comunitat d'interessos, però també de responsabilitats. La SOLIDARITAT s'ha de prendre com a responsabilitat envers els problemes del nostre poble, però també envers els problemes del nostre món, del nostre planeta.

Em fan una mica de gràcia aquelles persones que s'omplen la boca fent favors als que tenen a prop, i en canvi són capaços de destrossar la nostra terra i vendre-la al primer que paga més, encara que sigui per especular, per fer turisme barat o qualsevol altra aberració de les que estam acostumats a veure sovint a Mallorca.

Aquesta SOLIDARITAT, que anomenaré UNIVERSAL, és sens dubte la més autèntica i també la més difícil d'exercir. Avui vivim en un món en el que les velles idees comunistes han fracassat rotundament, per tant sembla que això dona peu a creure que el capitalisme salvatge de "Tots contra tots" és l'única idea possible i l'única que toca de peus

a terra. De fet, encara que no vulguem, hem d'aconseguir millors recursos per als nostres fills, el camp s'abandona per anar a fer feina als hotels, tothom vol guanyar més, encara que hagi de vendre la terra, la nostra llengua es perd entre moltes altres, etc... Sabem que això ens fa mal, que l'equilibri natural es romp cada vegada més, però seguim endavant sense voler mirar enrere.

És per això que l'acció SOLIDARIA és avui més que mai un exercici de responsabilitat cívica. Hem de saber trobar un equilibri entre les nostres necessitats més vertaderes i les necessitats dels altres. Hem de saber prescindir de tot allò que la televisió ens mostra com a necessari, quan moltes vegades no és més que consumisme. El consumisme és avui el contrari de la SOLIDARITAT universal. Mirau com estan avui les nostres costes i els nostres pobles. Són plens d'edificis lletjos, plens de vaixells que no ens deixen nedar tranquil·lament, plens d'autopistes i carreteres que trenquen les línies suaus del paisatge de la nostra estimada Mallorca. Només han passat 30 anys per canviar radicalment la nostra terra.

Si bé és cert que hem guanyat moltes bones coses, cal saber aturar aquest procés i cercar un equilibri més humà, el nostre futur depèn d'aquest sentit de responsabilitat.

Aquesta responsabilitat l'hem de saber exercir també sobre les persones, no únicament sobre la

nostra terra i els nostres negocis. Entre aquestes persones, els nostres vells i infants han de tenir una atenció especial. Als vells no els hem de deixar en un costat com a mobles que en passar de moda els donam al pedacer. Els nostres vells han d'acabar els seus dies amb alegria i activitat al poble, no els hem de portar a residències, on malgrat els tractin bé, es moren de tristor. Als infants els hem de proporcionar una bona educació, no n'hi ha prou en dur-los a l'escola o comprar-los juguetes electròniques quan arriben els Reis. Els hem d'ensenyar a conèixer, i a la vegada estimar, el poble i tota la nostra terra mallorquina. Hem de deixar un futur prometedor i no un caramull d'escòria turística.

Tot i que hem començat parlant de festes i d'alegries, hem anat posant-nos seriosos.

Acabaré demanant-vos que penseu per un moment en aquelles coses que vos han donat una alegria gran i profunda, aquelles coses que quan encara ara hi pensau vos omplen de goig i a la vostra cara s'hi dibuixa un somriure... Segur que són moments en què vàreu estimar molt algú... o que vàreu poder realitzar una idea formosa que vos va costar els vostres disgusts, però que va quedar demostrat que era bona per a tothom.

Amb aquests records vos deix, amb la certesa que aquestes festes seran les millors que s'han fet mai i que quan acabin sereu una mica més solidaris.

JOANA GUAL

SALLIBRETA GIGANT

PES SEU INTERÈS

fin

...I SORTEJAM MUNTANYES DE REGALS!

Primer sorteig: després del 27 de setembre del 1993

* Exemples de T.A.E.	* Per 1.000.000 Pts.: 7,00%
* Per 100.000 Pts.: 5,96%	* Per 5.000.000 Pts.: 8%
* Per 500.000 Pts.: 6,80%	<small>Sòcio mínim: 100.000 Pts.</small>

BANCA MARCH

III Jornades Culturals i Esportives ESTIU·93

Aquest estiu, com ja veníem fent els passats anys, l'Ajuntament de Maria ha organitzat una sèrie d'activitats culturals i esportives, que pel lleure de la gent són més indicades en aquesta temporada.

Podríem resumir-les de la següent manera:

- Taller de Fang i Ceràmica. Durada: Juliol i Agost, els dimarts i dijous, de 20 a 22 hores. Lloc: Can Rafel Rotger.

- Curs de Natació. Durada: Juliol i Agost, els dimarts i dijous de 17 a 19 hores. Lloc: Piscina Municipal.

- III Jornades Culturals-Esportives 93. Durada: del 17 de Juliol fins el 8 d'Agost. Llocs emprats per realitzar les activitats:

- Plaça des Pou, Plaça des Mercat, Capella Fonda, Escola de Baix, Can Rafel Rotger, Casa de la Vila, Menjador Social, Poliesportiu, Club d'Escacs.

Tallers realitzats de dilluns a divendres durant aquestes dates, per donar a conèixer noves activitats culturals i esportives que es poden realitzar en el temps de lleure, mostrant un caire educatiu.

- Titelles, Educació Vial, Cuina, Estampació de camisetes, Jardineria, Caparrots, Fotografia, Tennis Taula, Tennis, Magnetisme basat en caps, Pintar damunt vidre, Rosaris, Escacs, Activitats basades en textos de Josep Maria Llompart, Paper marbrejat, Cordar cadires, Filar, Ultimate, Beisbol, Vídeo, Fang, Ràdio, Pasta de guix

Activitats de cap de setmana. L'objectiu era de tipus lúdic i de diversió per als participants i per als espectadors de totes les edats.

- 17 de Juliol: Inauguració de les Jornades

Verbena Quintos 93

- 18 de Juliol: Gimcana per a totes les edats

- 24 de Juliol: Xerrada popular, ball de bot amb els xeremiers "Sa Colla", l'amo en Xesc de Son Cloquis i tots els balladors que volgueren.

- 24 de Juliol-7 d'agost: Exposició de pintura de Ramon Cerdà.

- 25 de Juliol: Play-Back infantil.

Mostra de Cuina.

- 31 de Juliol: Marxa a peu, en bicicleta o altre vehicle no contaminant a Santa Margalida. Berenada a sa Plaça des Pou.

- 31 de Juliol: Verbena amb el grup Natura.

- 2 al 8 d'agost: Exposició itinerant Josep Maria Llompart a l'Escola de Baix.

- 7 d'agost: Conferència sobre l'obra i vida de Josep Maria Llompart.

Des de l'ajuntament, agraïm la col·laboració a totes les persones que feren possible que aquestes III Jornades es duguessin a terme, ja que sense elles no hagués estat possible ni la seva realització ni que els actes sortissin tan bé.

Sense voler oblidar ningú, anomenam com a col·laborador de les III Jornades a:

- Grup d'Esplai Es Rebrot, Ajuntament de Santa Margalida, Club Ciclista de Maria de la Salut, Xeremiers "Sa Colla", Maria Barceló, Tòfol Borràs, Pere Fons, Tomeu Camps, Joan Carbonell, Toni Carbonell, Francisca Jordà, Catalina Roig, Catalina Ramis, Enric Pozo, Josefina Puig, Joana Maria Font, Miquel Mascaró, Joan Gelabert, Pedro Payeras, Toni Mas, Pedro Alomar, Catalina Ferriol,

Catalina Mas, Antònia Mas, Antònia Ferriol, Francisca Font, Bàrbara Bergas, Andreu Crespi, Francisca Maria Mas, Joan Miquel Bergas, Biel Bergas, Antònia Morey, Margalida Obrador, Apollònia Quetglas, Francisca Bergas, Antònia Bauzá, Toni Fornés, Biel Llompart, Miquel Ferriol, Eulàlia Arlés. I altres que no són aquí, però a l'hora de donar una mà hi eren.

Els participants en aquestes III Jornades, a més d'haver-se divertit i après coses noves, tenen com a record una camiseta i un diploma.

Uns cordaven cadires...

Els participants i col·laboradors de la Mostra de Cuina tenen també un receptari de tots els plats que es presentaren a la Mostra i dels que es prepararen al taller de Cuina. El nombre de receptes aconseguides va esser d'unes 60.

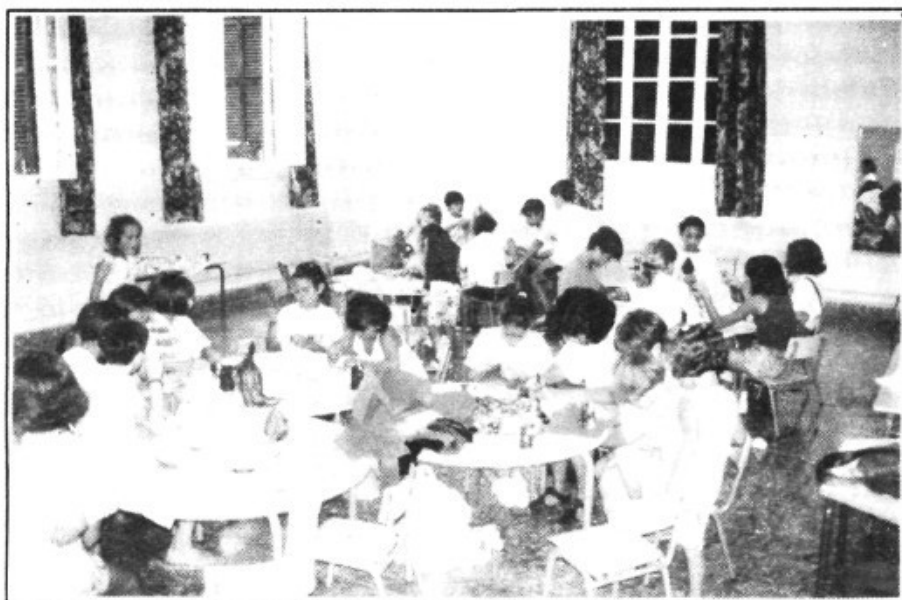
El nombre de participants a aquestes III Jornades va esser aproximadament de 600 persones.

Esperam que l'any que ve la gent segueixi participant tant o més que enguany.

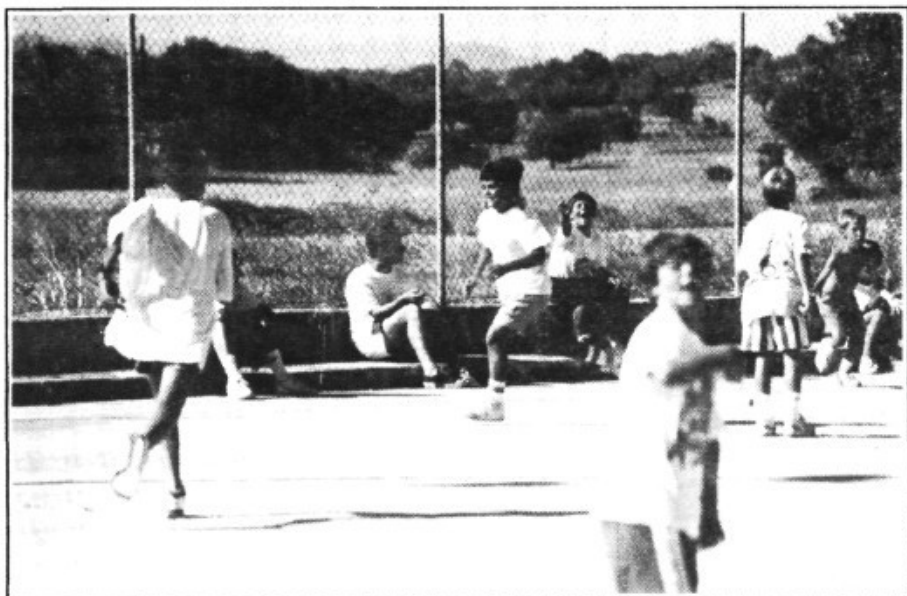
Tenim previst anar a Lluç a peu el mes de setembre. Informarem amb cartells i una crida. Esperam que la gent s'animi i que cada un trïi si vol partir de Maria o d'Inca.

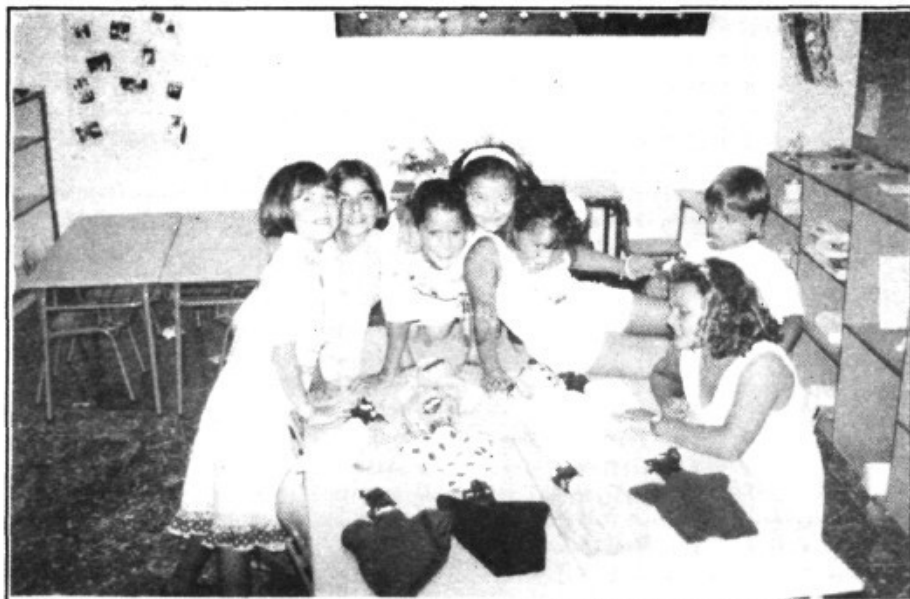
Els més menuts sembraven plantes

Uns altres feien terasetes

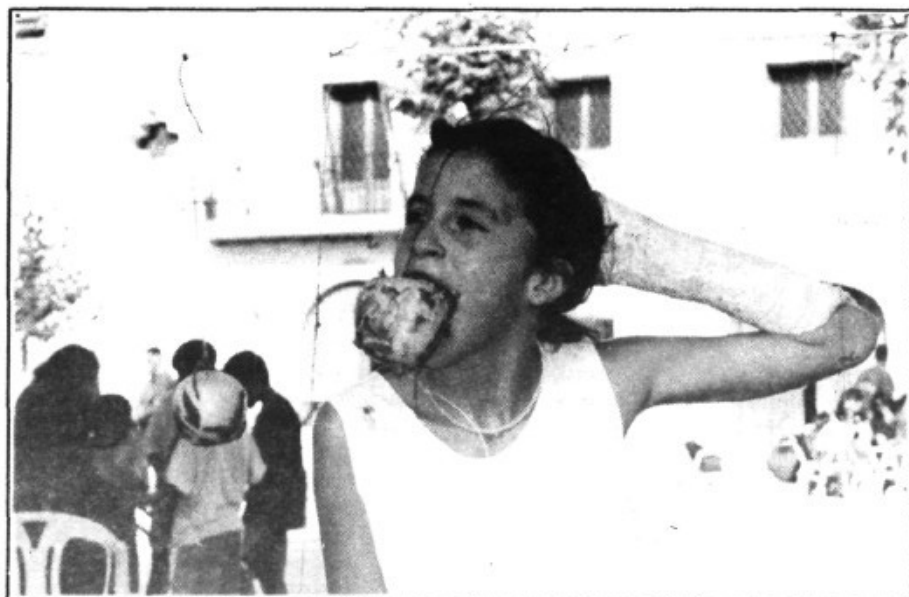

N'hi havia que corrien

Aquestes s'ho passaven molt bé

Feia molta calor

Què hi ha gana?

Qui el vol fixar aquest?

La bamba

Uhhmmmm! Quin gustet!

Massa feina per a un tot sol!

Natació a sa plaça

SA XERRADETA AMB...

Han passat ja més de dos anys. En Rafel Oliver, independent, recolzat pel partit socialista, treu majoria absoluta a les darreres eleccions municipals. Pareix que ara ja es pot començar a fer una petita valoració de l'afer municipal.

- Com et sents després d'aquests anys d'esser el cap del Municipi?

* Cansat. Al mateix temps, bastant satisfet.

- Com creus que et valora la gent avui?

* Crec que hi ha gent que pensa que estam fent una bona labor i reconeix el que s'està fent. Hi ha un altre sector de gent que no ho veu tan positiu. Llavors n'hi ha un altre, molt petit, que ho veu tot negatiu. Inclús això de l'aigua potable i el clavegueram ho veu negatiu.

- Acceptaries avui presentar-te per batle?

* Avui, com avui, no me tornaria presentar com a batle.

- Quin és el motiu?

* Pel temps que m'ocupa. Hi hauria de dedicar més temps i no puc. El temps que he robat a la meua família no el recuperaré mai més.

Senyor batle, vostè es deu al poble i treballar pel poble no és ni serà mai perdre el temps. Mentre sia batle, és un poc responsable de la família que som tots nosaltres.

- I d'aquí a dos anys, es voldrà tornar presentar?

* No ho vull afirmar. Podria canviar.

- Duis endavant el programa electoral?

* M'atrevesc a dir que en duim més d'un 70%. Pens que no ho complirem al 100% perquè hi ha coses, com un polideportiu cobert, que seria una carga excessiva per al pressupost municipal. A més, el manteniment seria impossible.

- Com estan les aigües?

* La primera fase està totalment acabada. Quant a la segona, falten un 5% de comeses i acabar d'esfaltar.

- I quant a la tercera?

* L'empresa "Cadagua" és la responsable de realitzar la tercera fase. Degut a problemes de projecte, les obres s'han ajornat de la data de juliol, que era quan s'havia de començar.

- Quan començaran?

* Segurament dins el setembre, quan hagin acabat les festes.

- I la depuradora?

* Les obres ja comencen. Es fa dins el terme

EN RAFEL OLIVER MAS, BATLE DE MARIA

d'Ariany, a la zona de Son Bacs. Està previst que les obres s'acabin dins el maig de l'any que ve.

- Quants de pobles hi participaran?

* Quatre: Sineu, Petra, Ariany i Maria.

- Heu obert carrers nous...

* Fins ara n'hem oberts tres: El primer va esser el del carrer Major al carrer de Son Negre. El segon, del carrer Nou al de Son Negre. El tercer, del carrer Villalonga a l'Escola de nins.

- Com ha resultat la col·laboració amb l'INEM?

* A l'altra legislatura va anar bé. Ara estam esperant contestació per tres realitzacions d'obra. El que s'ha fet fins ara ha estat: alineació del carrer Costa i Llobera, la voravia del camí de baix, restauració de l'abeurador del carrer Comte d'Empúries, pintar les escoles, arreglar la cuina del menjador social. Alinear el carrer de Son Negre, arreglar el carrer del Mercat. Tot això, si no fos per l'INEM, no s'hagués pogut fer.

- Hi ha possibilitat de tornar aconseguir més col·laboració de l'INEM?

* Estam quasi segurs que sí. Esper que el mes de setembre es decideixi.

- Com es presenten les festes d'endguany?

* Esper que la col·laboració de la gent sia la mateixa de l'any passat. Ja em conform. Però no dubt que serà millor.

- Hi ha novetats?

* Destacaria un acte que es va fer l'any passat

com a "Nit de bruixes" i que enguany es titula "Les energies curatives". També destacaria el "Play Back, Karaoke i Música disco". També consider important l'entrega de distincions a persones de Maria a proposta del Consell Municipal de Cultura i Esports.

- Més coses, Rafel, per al poble que tu representes?

* Estic molt satisfet de la gran participació de la gent, oblidant totalment ideologies polítiques, fent de mica en mica, cada dia, un poble més poble. També demanaria a la gent un poc de paciència per arreglar la majoria de problemes que té el nostre poble.

Un batle que actua i deixa actuar, un batle de progrés, un batle d'avui i un batle de futur.

Pere Fors

UNES PARAULES AMB N'ANDREU CRESPI, MONITOR DE PAPER MARBREJAT

A les terceres jornades culturals i esportives tenguérem la sort de comptar, entre els monitors, a D. Andreu Crespi, Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència.

Ens va encantar la seva senzillesa i la seva saviesa. No en va es diu popularment que l'home savi sempre és senzill i l'home senzill sol ésser savi.

El poguérem disfrutar una estoneta i li formulàrem unes preguntes.

- Què és, D. Andreu, el que l'ha motivat a venir a Maria per fer aquest taller?

* El fet que un regidor i amic em convidàs a mostrar el que jo sé fer per les persones interessades d'aquest poble.

- Una vegada que ha pres contacte amb la nostra gent, quin sentiment li ha produït la realització d'aquest taller?

* Una agradable trobada amb gent que estima el treball artístic.

- Com ha vist la participació de la gent?

* Molt bona i molt animada.

- Per la diferència d'edat hi haurà hagut problemes a l'hora d'aplicar el taller?

* Cap ni una. Tots, petits i grans, ho han fet amb gran entusiasme i amb il·lusió.

- Per l'any que ve, a quins tallers s'apunta?

* Enquadernació i fer carpetes.

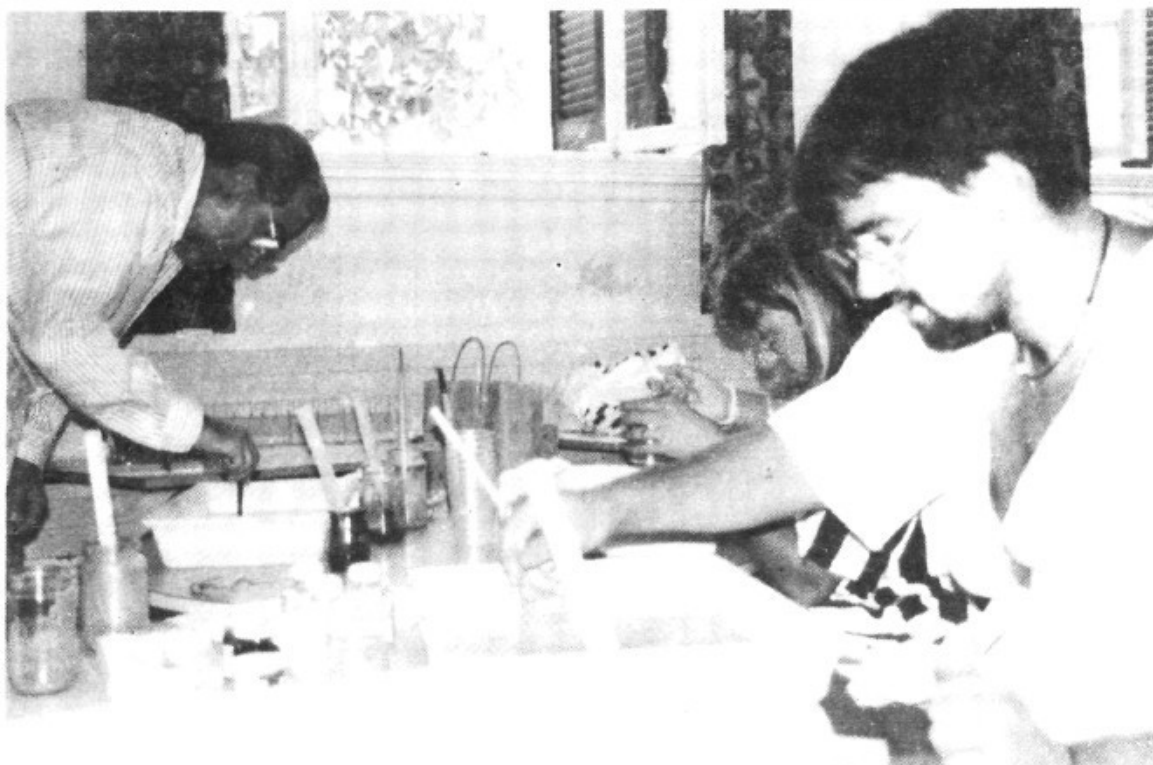
- Finalment li demanàrem com veu el fet d'organitzar jornades d'aquest tipus?

* És una manera perquè la gent del poble es conegui millor i el mateix temp aprengui coses interessants.

El Director provincial del MEC acaba dient: "desitg col·laborar amb aquesta iniciativa de tallers totes les vegades que m'ho demanin.

Molt agraïts, Sr. Crespi, per la seva manera voluntària i noble de col·laborar amb nosaltres.

Francisca Jordà

QUINTOS I QUINTES DEL 93

Quan es neix, quan els ulls s'obrin per primer cop i estam obligats a formar part d'aquest món, un món ple de colors que no tothom té la sort de caure dins el mateix, uns ho tenen més clar, uns altres més obscur, i després hi ha un vermell que marca la sang de les guerres les quals es podrien evitar si desaparegués d'aquest món l'egoisme i el materialisme. Però com que ningú pot triar el seu destí i és el destí el que en part pot arribar a formar les persones, nosaltres que fa damunt uns vint anys encara no sabíem quina seria la nostra sort de cara a entrar a dins aquest grapat de colors, pareix que no podia ser millor que la que tenim.

L'any 1973, a Maria vinguérem al món un grapat de nins i nines que a poc a poc ens anàrem fent grans. De petits, fins fa uns anys, havíem anat la majoria a escola junts, i és d'aquí on tots o quasi tots tenim la gran part d'amics. Vàrem passar moltes coses junts i encara quan hi pensam voldríem tornar viure aquells anys tan meravellosos, plens d'innocència i puresa. Nosaltres érem conscients que això s'acabaria i que tothom tiraria per allà on li convingués, noves amistats, ambients diferents. Però facem el que facem i estiguem on estiguem no podem oblidar els records de la nostra infància. Tots sabíem que oportunitats per estar tots junts i intentar de qualque manera recordar el passat n'hi havia ben

poques i les que ens sortissin les havíem d'aprofitar al màxim. Quan un és petit sembla que no s'ha de créixer i que per arribar allà on vols arribar està molt lluny, però un pic que ja has arribat i mires cap al teu darrera pareix que tot ha estat flor d'un dia i les sensacions i ganes de fer coses de fa molts d'anys es tornen realitat. Potser aquestes sensacions i ganes de treballar fugen, però el que queda i que en el fons és el que importa són les ganes d'estar junts i passar-ho bé.

Nosaltres, QUINTOS I QUINTES del 93, any de crisi econòmica, i nascuts el 73, any de crisi industrial, hem volgut donar a entendre al poble de Maria que l'estimam i el que fariem per ell. Hem robat llenya i qualque carro, hem escampat palla, hem fet mil coses que quasi sempre no hauran agradat a qualcú, però nosaltres ho hem fet de bon cor i de tant que estimam Maria, perquè a Maria només la toquen i la castiguen els mariers. També hem de dir que anàrem a cantar panades, cosa que fa bastants anys que no es feia, com la festa dels quintos que també es feia per recaptar uns quants doblers més, cosa que nosaltres de recaptar res. En la nostra que férem dia 27 de Juliol, tot han estat pèrdues, però és igual: engatàrem mig poble de Maria i tothom content.

Bé i res més i esperem que MALA HERBA
MAI MOR I SI ES BONA
ES FUMA PER CON-
SUMIR-SE AIXÍ COM
ELS ANYS ENS CON-
SUMIRAN A
NOSALTRES QUINTOS
MARIA 93 (Què Déu ens
guard)

I en nom de tots que h
hagi Felicitat, Amor
Esperança.

QUINTADA DEL 93

Mirau quina cara de bons
allots fèiem quan anàvem
a primer d'EGB, amb el
nostre mestre Guillem.

LOURDES

Lourdes, com tants d'altres llocs d'Europa, d'Amèrica: Pontmain, França; Khock, Irlanda; Fàtima, Portugal; Bonneux, Bèlgica; Garabandal, Espanya; Guadalupe, Mèxic i un enfilall que no acabariem mai, són mostres de la religiositat popular i debilitats mentals, a vegades innocents i a vegades enganyoses.

El que normalment anomenam aparicions, com si un ésser extra-terrestre es plantàs davant nosaltres, ens miràs i ens parlàs, són visions, visualitzacions, somnis, imaginacions.

És curiós veure que els que tenen tals visions són nines, dones, algun nin i pocs homes.

És curiós veure que les figures visualitzades són de l'època, són imatges que el que les visualitza les ha vist abans al natural. Solen ésser de color blanc perquè així ho hem après a la catequesi o a les prediques. La verge apareguda diu paraules repetides per la gent, com per exemple: "Immaculada Concepció", que era el dogma que es duia entre mans en aquells moments, etc. La veuen amb rosaris penjats perquè era moda passar el rosari per tot arreu. Dóna missatges de càstig i salvació que era el que predicaven els missioners d'aleshores.

Tots uns composts amb fons de veritat: la fam, la pesta, les guerres, els malestors d'aquell moment, les explotacions, les desigualtats, etc. L'Església catòlica n'ha acceptades algunes com Guadalupe, Lourdes, Fàtima i n'ha deixades a la vorera a altres com Garabandal (Santander). I curiosament el missatge d'aquesta que no accepta l'església diu: "molts de cardenals, bisbes i capellans estan en un camí de perdició i se n'hi duen moltes d'ànimes. (D'aquesta frase no en farem comentaris).

Amb motiu de l'anada a Lourdes d'un grup de mariers, direm un parell de coses sobre el cas concret. La nina que tengué la visió dins una cova, devora un riu, nomia Bernadette i era filla de François soubirous i de Lousie. Eren quatre o cinc germans i passaven vertadera rusca, visqueren molt de temps dins un quarto d'una presó abandonada. El 1855 hi hagué una forta epidèmia de còlera i la Bernadette quedà malalta d'asma; més tard va poder passar de criada amb la germana d'un capellà, amb la condició que l'hi ensenyassin la doctrina. Aquesta ensenyança religiosa li pogué donar les paraules que sentia en la visió de la cova. Conten les cròniques de l'època (1861) que la visió la va tenir mentre passava

el rosari i quan acabava el rosari, s'acabava la aparició. Llavors, quan ja la gent ho sabia i corria a veure-ho, li era fàcil tenir visions. El cert és que ningú va sentir ni veure res, només sabien el que deia la Bernadette.

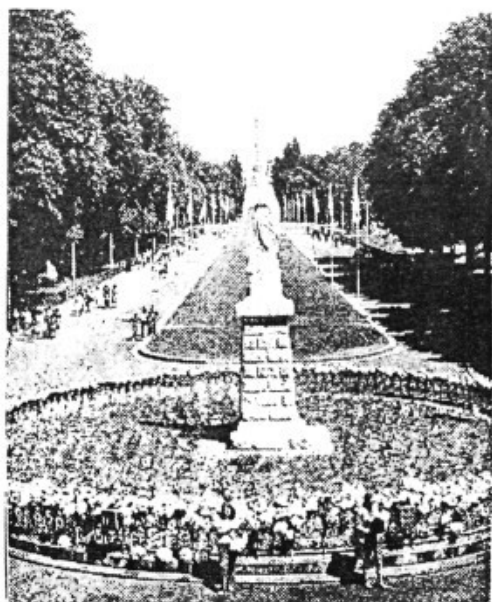
Allà hi havia aigua i la gent cregué que aquella aigua era curativa i començaren a dur-s'en i a banyar-se. Aquí molts pensaren que aquella aigua era miraculosa. La nina no parlava de curacions, ella deia que veia una imatge blanca, amb un rosari i roses i que una veu li deia que fes penitència. La nina acudia a la cova a les sis del matí. Era l'hora que normalment començaven les funcions als temples. La gent va començar a omplir la cova de flors i candeles.

Quan acabaren aquestes innocents visions o somnis d'una nina de 14 anys, va començar la llegenda de Lourdes, la fama de Lourdes, les curacions de Lourdes, l'aigua de Lourdes i el negoci de Lourdes.

Potser, una bona conversió i un poc de penitència no ens vendria malament del tot. Aquell va dir: Mirau, escoltau, pensau i si vos convenç ...

És bo tenir fe en qualque cosa, encara que sia en l'aigua de Lourdes. La fe certament cura i segur que dóna pau.

Pere Fons

BULLIT DE NOTÍCIES

LA SIRENA DE LES CRIDES

Des de fa un temps haureu pogut notar -no es pot evitar- que en Miquel Bergas, de l'Ajuntament, abans de fer les crides, es fa notar d'una manera ben curiosa. Ha instal·lat una sirena a la furgoneta municipal i així la seva presència és advertida ben aviat. Al començament la gent anava una mica despistada quan sentia aquella sirena d'ambulància i sortia a veure que passava. Ara ja no ve tant de nou i la gent s'hi va acostumant.

UN ESKLATASANG MUSICAL

Entre que no plou i que el foc s'està menjant els nostres boscos, això dels bolets s'està posant d'allò més difícil.

A pesar d'això ben bé podem dir que a Maria, sí que se'n poden trobar d'esclatasangs; això sí, una mica diferents dels habituals i amb K. Si encara no sabeu del que estam parlant és que el passat dissabte dia 21, a la nit, no anàreu al Pub S'Estiu. Allà feia la seva presentació un conjunt musical que alguns han definit com "agro-psycho-punk" i que està format per cinc jovenets de Maria. De repertori encara no en tenen massa, però ja demostraren bones maneres davant de les nombroses i nombrosos fans que acudiren a la presentació del conjunt. El nom elegit és ben original ESKLATASANG. Els desitjam tota la sort del món, i una vida musical ben intensa.

LES DIRECCIONS PROHIBIDES. LA VELOCITAT I L'EDAT DELS MOTOCICLISTES

Tots sabeu que una manera de regular la circulació rodada és posar carrers d'un sol sentit de circulació per tal que el tràfec sigui més coherent i no tan perillós. A Maria n'hi ha uns quants de carrers amb un únic sentit de circulació: Sa Quintana, carrer del Carme, Sant Miquel, Sa Plaça. Idò bé, des de fa un cert temps, hi ha una catefa de motoristes jovenets, ben jovenets, que es passen les direccions prohibides per allà on els dona la gana. No solament van i vénen de dos en dos i a tota velocitat, sinó que circulen com i per on volen, sense que ningú els faci els comptes. Si la circulació a la Plaça, els diumenges capvespres, està tallada, ells segueixen ignorant-ho i van a la seva. Creim que ja és hora que els responsables posin una mica d'ordre a tot aquest desgavell. El dia que atropellin una criatura, o que hi hagi un accident greu, els laments no podran treure les responsabilitats a qui hi havia d'haver posat remei molt abans.

tats a qui hi havia d'haver posat remei molt abans.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA PENYA BARCELONISTA

Quan surti aquest número de la revista, la Penya Barcelonista de Maria haurà celebrat la seva Assemblea General de Socis. Aquesta ha estat convocada per al diumenge dia 29 d'agost a les 15,30 h. Entre d'altres punts que s'hi hauran tractat en destaca l'acabament del mandat de l'actual junta i la convocatòria de noves eleccions a la presidència. Sembla que de cara a la propera temporada volen fer una inauguració formal de la PENYA amb una celebració que sigui ben sonada

ELS DE FENT CARRERANY TORNAM PARTICIPAR AL TORNEIG INTER-ASSOCIACIONS DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU

Tal i com vàrem fer l'any passat, la nostra associació tornarà ser present al torneig de futbol que durant les festes de Maria es fa entre les diferents associacions culturals i esportives del poble. Encara que això de l'esport de competició ens vagi una mica ample -qui més qui manco està dos dies escaldat- enguany tornarem plantar cara tal i com ho férem l'any passat davant de la Penya Barcelonista. Ja ho sabeu. Si durant les festes voleu riure una miqueta i ens voleu dur una mica d'aigua fresca ens trobarem al camp de futbol

OBRES A LA PARRÒQUIA

La rectoria està pràcticament acabada i pagada. Falten detallets que ja s'aniran fent sense presses. Ara ja s'hi pot viure amb tranquil·litat. Gràcies als fidels pels seus donatius.

Ara el més urgent és fer un repàs a la teulada del temple. Sobretot la part del campanar, sa Capella Fonda i damunt de la Mare de Déu. També hauríem de donar una mà a l'hora d'adobar l'Hostal de Ca'n Gaspar, per fer-ne un possible club juvenil. Així que ja sabeu on posar els doblers de la col·lecta del dia de la Mare de Déu. És un dia per passar la bacina arreu ja que n'hi ha que no hi tornen de tot l'any.

HOSTAL DE CA'N GASPAR

Informa el Comitè Capella Fonda que els treballs imprescindibles perquè no caigui del tot aquesta casa antiga de la Plaça de Dalt es faran el mes de

BULLIT DE NOTÍCIES

setembre. Podrem disfrutar d'aquesta casa durant deu anys i després, si hi ha després, ja veurem que feim.

VIATGE A LOURDES

L'autocar per anar a Andorra, Lourdes, Vall d'Aran i Barcelona ja és ple. Si hi ha més gent n'haurem de posar un altre. A la Plaça de Lourdes, si Déu ho vol, ressonarà l'himne de la Mare de Déu de Maria. Es farà els dies 16, 17, 18 i 19 de setembre.

ACAMPADA DE CATEQUISTES

Els dies 6, 7 i 8 d'agost el grup de catequistes de la parròquia de Maria disfrutaren d'uns dies de natura i cultura. Tengueren com a posada l'Escola Rural de "Sa Murtera". Des del far de Cala Rajada veren una posta de sol i des del Bec d'en Farrutx les aigües salades curaren les seves mancances.

"MEDALLÍSTICA CONTEMPORÀNIA"

Aquest és el títol de l'exposició que es va inaugurar el passat dia 21 d'Agost a Sa Llonja i romandrà oberta fins dia 19 de setembre. Aquesta ha estat organitzada per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear i el "museo y Fundación Casa de la Moneda de Madrid. Els temes generals de que consta són: 1. Medallística contemporània. 2. El Mar 3. Esports 4. Artistes contemporanis 5. Família reial.

COMENCEN LES CLASSES A EDUCACIÓ INFANTIL, EGB I PRIMÀRIA

El proper dia 13 de setembre és el dia assenyalat per a començar el nou curs escolar, amb tota la seva nova nomenclatura emanada de la reforma.

Els més grandets, els qui ha de començar Educació Secundària, BUP, o Formació Professional començaran el dia 27 de setembre.

111 anys de confiança

La 1a. entitat financera de les Balears
 La 1a. amb una Obra Social i Cultural al servei dels nostres ciutadans
 La 1a. contribuint al creixement econòmic de la nostra Comunitat

Demografia

BENVINGUTS:

Na Marta Agueda i na Margalida Pira Tugores, varen néixer el passat dia 23 de Juliol. Els seus pares són en Joan Pira i na Maria Tugores. Viuen al carrer de Sa Raval, 120.

Na Catalina Ferriol Salamanca va néixer el passat dia 4 d'agost. Els seus pares tenen el domicili al carrer de Sa Raval, 218.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Miquel Bergas Colombram i na Margalida Buades Soler es varen casar a l'església parroquial de Sant Pere de Búger, el passat dia 14 d'Agost. El seu domicili és Carrera Plana, 41.

Que el vostre amor no acabi mai.

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITÀRIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3ª EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA(Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DELA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts,dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12'30 i 19'55 hores.

Manacor: 9'40 i 18'50 hores.

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUA- DA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

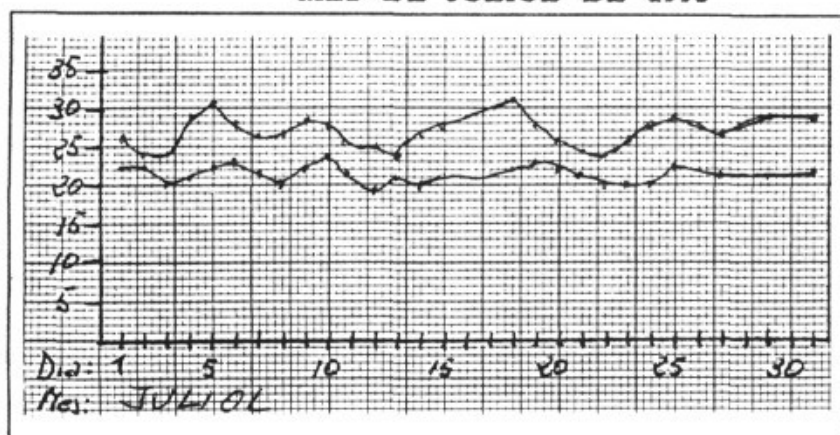
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. a **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES DE JULIOL DE 1993

PLUVIOMETRIA		Temperatura Màxima
Dia 1	11.	31 °C (Dia 18 i 31)
Dia 21	101.	Temperatura mínima
TOTAL: 11 LITRES		19 °C (Dia 12)
		Temperatura Mitjana
		24'3 °C
		Mitjana màximes
		27 °C
		Mitjana mínimes
		21'5 °C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

SETEMBRE DE 1986

- Per un plantejament nou de les festes.
- Comença un nou curs. Cal participar.
- Vida i obra d'un glosador: L'amo En Toni Ginard "Biolet".
- Les festes d'antany.
- Passat i present del nostre ciclisme.
- Mostra de tapissos d'Antònia M. Garau.

SETEMBRE DE 1987

- Les campanes de Maria.
- Sa Xerradeta amb Mossén Miquel Estades Lladó.
- Sa Comare Biniali.
- Comentari: Divagacions post electorals.
- Taller lúdic.
- La columna de la llengua: Revetlles.
- Pàgina pagesa: Els cercadors d'aigua.
- Una vida anònima: II premi Font i Roig.
- Inauguració del nou local de Fent Carrerany.

SETEMBRE DE 1988

- Sa Xerradeta amb l'amo En Joan Colombram.
- La columna de la llengua: Sants, articles i diminutius.
- S'Albufera és un patrimoni de tots.
- Estat de comptes de Fent Carrerany.
- Excursió del Cor Parroquial a Sa Calobra.
- Canvi de les lletres de la façana de l'Ajuntament.
- Nou president de l'associació.

SETEMBRE DE 1989

- Montblanc: una urbanització no necessària.
- El vellmarí.
- Festes patronals Maria de la Salut 1989.

- Sa Xerradeta amb l'amo en Tomeu Ferriol Bergas.
- Acampada a Cala Murta.
- Feim Carrerany: Excursió a Sa Calobra pel Torrent de Pareis.

SETEMBRE DE 1990

- La festa de dia 15.
- Exposició de Na Júlia Davis.
- Memòria RAM: Arriben les festes.
- Fent Carrerany, record del passat o projecte de futur?
- Tres enhorabones i tres alertes.
- Sa Xerradeta amb Jaume Mestre, President de Fent Carrerany.
- Problemàtica dels joves als Països Catalans.
- Les messes d'estiu: Mètodes i sistemes tradicionals.
- Aproximació a la història del Metge Monjo.

SETEMBRE DE 1991

- Memòria RAM: Tres anys a Lluc.
- Exposició de Ferran Pizà a sa Capella Fonda.
- Sa Xerradeta amb Sor Francisca Negre Carbonell.
- Festes Populars (poemes de Jaume Santandreu).
- Jornades per la independència a Ses Tarragones: Angel Colom.

SETEMBRE DE 1992

- Pregó de les festes de 1991 a càrrec de Miquel Fullana i Llompart.
- La Serra de Tramuntana: parc natural.
- Segones jornades culturals i esportives 1992.
- L'Hospital d'Inca no pot patir més demores.

AMB L'EXCUSA D'UNES DECLARACIONS ESTIUENQUES.

De sempre, l'estiu ha estat una temporada de sequera informativa si exceptuem les notícies de les vacances dels famosos que omplen les planes del diaris. És una temporada en la que els professionals de la informació, corresponsals i periodistes en pràctiques criden els polítics per treure'ls unes paraules amb les quals omplir pàgines.

D'entre aquestes notícies, m'ha cridat l'atenció unes declaracions del nostre Batle Rafel Oliver i en les que deia estar a favor de "mancomunar els serveis tècnics en matèria urbanística per tal de reduir costos, especialment en les tasques de vigilància d'obres il·legals" i estar "disposat a modificar les NNSS per adaptar-les a la futura normativa urbanística que regirà de forma comuna en tota la Mancomunitat del Pla".

Si obviam totes les infraccions urbanístiques que s'han fet darrerament al nostre terme municipal sense cap tipus de permís, -algunes quedaran dretes per a vergonya dels qui les han permès-, un deu per als nostres governants municipals. La política de màniga ampla que ha duit la majoria municipal ha propiciat una desfeta urbanística que es pot observar fàcilment fent una excursió pel terme municipal.

El no control de les obres i l'obtenció dels permisos d'obra no permet recaptar uns doblers necessaris per la caixa del poble de Maria beneficiant uns pocs, i l'incompliment de les més elementals actuacions urbanístiques.

L'Ajuntament no té autoritat moral per fer complir la normativa urbanística als ciutadans de Maria.

En un moment determinat es gastaren doblers per comprar part d'un immoble per eixamplar un carrer que no estava contemplat a les NNSS, abans de modificar-les, i sí dins la ment de la majoria.

Ara, pens que encertadament, es dona prioritat a obrir uns carrers necessaris per donar a Maria una nova imatge urbanística més d'acord amb els temps que corren. Valoracions polítiques donen prioritat a unes accions damunt altres, totes les opinions són respectables.

Pens que uns serveis tècnics en matèria urbanística que vigilin des de la distància els ciutadans i emparin els polítics de les "ires" del contribuent són una bona eina política.

I d'aquí enrera què passa? És una clara mostra, al meu entendre, de discriminació, un agravi comparatiu. Si no t'has espavilat i has fet el que has volgut mala sort per a tu. No me pareix una solució

justa.

Els governants, entre altres coses, estan per defensar els drets dels seus ciutadans, de tots ells, especialment els qui procuren seguir qualsevol normativa, bona o no, davant els que no ho fan.

Consider positiu aquest futur Pla General del Pla si regula el que no ha sabut o volgut regular cada un dels pobles de la Mancomunitat, emperò l'experiència ens demostra que a tots els nivells la passivitat és alta i si bé no prescriuen les infraccions, no poden entrar a sac i vetlar per la legalitat amb la qual cosa, tot canviarà per quedar igual que abans.

A l'espera del que passarà, disfrutem d'aquestes Festes de la Mare de Déu, que les puguem viure amb salut, harmonia i alegria. Molts d'anys a tots.

Jaume Mestre.

BURROKRÀTHIA

Els judicis de valor se solen justificar en termes de tradició exegetica, que conceptualment romanen als parany més amagats de la consciència, però hi ha veritats tan òbvies que no han de menester cap tipus de justificació, com el fet de constatar que sovint "els arbres no ens deixen veure els boscos". Potser no sigui un acudit que reflecteix uns poderosos contorns al mirall de l'enginy o de l'originalitat, però sí que és una evidència de caràcter sentenciós que assenyala que el detall ens fa perdre la perspectiva d'anàlisi objectiva.

Açò és així, i per adonar-nos-en, basta comprovar, al reduït de les circumstàncies de qualsevol feina, que la burocràcia és metafòricament un arbre que no té gens de transparència i que no ens permet veure altres panoràmiques més llunyanes, generals o encisadores. D'aquesta forma ens impossibilita d'ésser críticament objectius. Però, encara que els manuals de periodisme afirmen que l'objectivitat en grau pur i verjo és una utopia, del que es tracta és de manifestar evidències i no matisos o precisions les quals han estat ratificades en el temps i en l'experiència directa.

La burocràcia, per raons diverses i gairebé sempre convencionals, ha desenvolupat històricament papers que deriven des de la malaltia pustulosa i endèmica de dictadures i democràcies, fins a convertir-se en excusa i necessitat imprescindible d'europeïtat. Els més devots del sistema afirmen sense complexos i de forma rotunda que "la burocràcia és un símptoma de competència": com més burocràcia domines i controles, encara que

sigui per embullar la troca, més poder i més pes específic tens en tots els ordres socials. És, en definitiva, un joc tan ridícul i monòton com el bingo: com més cartons controles, més possibilitats tens de cantar premi.

Abans, a la postguerra, el "Realísimo Madrid" era la cortina de fum que permetia desviar l'atenció de la política al futbol; ara, la pressió burocràtica és l'arma més eficaç per reprimir actituds contestatàries o de protesta. Tothom té por a Hisenda, als Recursos, a l'Inspector de Sanitat i a valorar actituds o a fer judicis de valor perquè pot haver-hi subtils represàlies. És la burocràcia el mitjà emprat per condicionar tota aquesta por? Si la res-

posta és afirmativa, cal dir, per salvar les darreres neurones el cervell: "no volem tenir por, i per això no volem més burocràcia. Basta de burocràcia inútil i menja-cocos!!".

Al cap i a la fi, la burocràcia no és un problema en si, perquè no és abstracta ni té profunditat filosòfica com a concepte. Només és una formalitat que amb afany xafarder empren els idòlatres del sistema, i que té unes terribles conseqüències sobre la ment. Si no ho creis, podeu demanar-ho als psicòlegs, o de forma més assequible consultau-ho a Kafka El Procés o a Larra "Vuelva usted mañana".

Lluc Matas Ferriol

POEMES I GLOSES

LES PARAULES ES VOLEN SUICIDAR.

Les paraules es volen suïcidar.

El verb estimar el volen borrar del món,
la terra es crivella mostrant la seva mort.

Picapedrers de mort posen pedres per la tomba.

Les flors són podrides i fan tuf.

Els carrers són fumigats amb l'aigua de les clavegueres.

La poesia és condemnada a mort.

El poema resta tirat.

Els infants duen ferides grogues al cap.

El vell s'esmola les ungles amb la serra de metall.

L'amor és censurat,
neix un nou ordre.

La vulgaritat arriba a l'èxtasi.

Tots els vells ideals d'amor, d'igualtat i llibertat són prohibits.

Tothom, com a màquines frenètiques, fan feina per fer més presons, fer més manicomis i més asils.

Homes, vestits amb bates blanques, preparen fórmules verdes a dins xeringues per posar-nos al cap.

La grisor dels funcionaris està a l'ordre del dia.

Els banquers surten al somni amb falcelles esmolades.

I tu estàs condemnat,
per cabró i immoral.

Tens una petita flor silvestre al cervell del teu terrat.

Pere Riera Estelrich

"FENT CARRERANY" RIFARÀ UN QUADRE D'EN FERRAN PIZA

Per tal d'aconseguir diners per comprar una impressora "l'asser" que millorarà sense cap dubte la qualitat d'aquesta revista, la nostra Associació rifarà en combinació amb les quatre darreres xifres del cupó de l'ONCE del dia 8 d'octubre una obra cedida pel pintor pobler Ferran Pizà. El preu de les paperetes serà de 100 Ptes. i amb cada una d'elles es pot participar al sorteig amb quatre números, la qual cosa dóna moltes possibilitats per guanyar l'obra.

Quan dies passats visitàrem en Ferran a la seva casa-estudi de Son Valentí, dins la marjal poblera, es va mostrar de seguida interessat en la nostra petició i es va posar a la nostra disposició per tal que la compra de la impressora pogués ésser una realitat.

Recordem que fa dos anys en Ferran va participar en una exposició organitzada per "FENT CARRERANY" a "Sa Capella Fonda" i ja va regalar una obra seva a l'Associació.

Podeu comprar les paperetes a qualsevol membre de la Junta Directiva i a diversos indrets del poble, on podreu trobar una reproducció del quadre que es rifa.

Tot sigui per millorar la qualitat i el contingut de la nostra-vostre revista.

100 ANYS
DE
MIRO
ILLES BALEARS

ES REBROT ACAMPA

Aquest any el grup d'esplai "Es rebrot" compleix el seu cinquè aniversari. A poc a poc intentam fer-nos més forts i creixem amb més força. L'experiència és una bona companya de feina; les errades ens ensenyen a trobar el camí a seguir.

Com tots els estius, i després de les activitats setmanals de l'hivern, ens anam d'acampada. Es en aquest moment quan ens coneixem tots de bon de veres i aprenem (o ho intentam) a conviure: respectant els torns de feina, durant les menjades, ajudant els més petits...

Centrem-nos en els fets d'enguany. Per primer cop en la història de l'esplai hem fet dues acampades: una pels més petits i una altra pels veterans del grup. Donat que les diferències d'edat són cada pic més accentuades, hem cregut oportuna la realització de dues acampades, en ambients diferents i amb activitats diferenciades.

De dia 25 a dia 29 de juliol anàrem amb els més petits (sis a dotze anys) a Son Perdut, casal de colònies de Calonge (terme de Santanyí. Allà disposàvem de dormitoris amb lliteres, banys i dutxes d'aigua freda, porxada per fer-hi tallers i un menjador que compartíem amb altres grups que també eren allà d'acampada. A més, teníem piscina!

Nosaltres fèiem un total de 25 allotjats i 11 monitors. Hi havia uns torns de feina a seguir: els de menjador s'encarregaven de posar i llevar taula i els de neteja procuraven mantenir les instal·lacions netes.

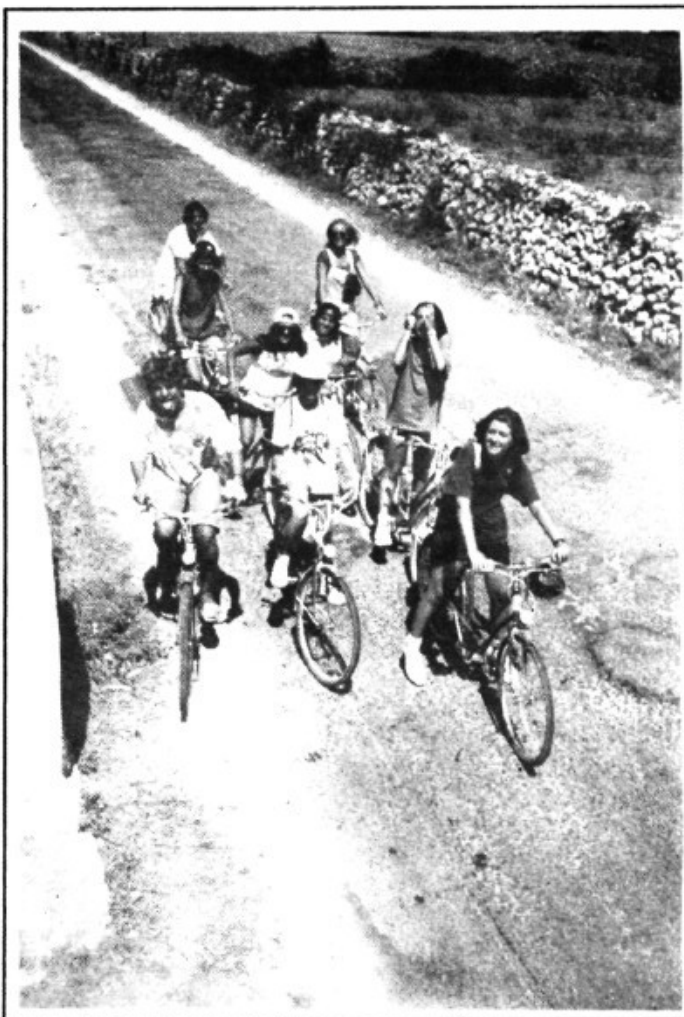
Els matins abans de res fèiem una estoneta de gimnàstica. Un cop deixondits i berenats fèiem tallers. Férem fang, pintàrem camisetes, preparàrem les vetllades...

Com que ens enduguèrem les bicicletes de Maria, els horabaixes anàvem a la platja...i si arribàvem prest encara teníem temps de passar per la piscina!

Vàrem anar tot un dia d'excursió a Cala Mondragó i ens ho passàrem pipa perquè hi anàrem amb un trenet! Dinàrem a la platja d'entrepans.

Cada dia, havent sopat, tot i que estàvem rebentats, encara fèiem una vetllada. Representàvem una rondalla que havíem preparat durant el taller, els rebrotins més gran prepararen una vetllada de jocs, anàrem a caçar mopis, férem una festa per donar diplomes...

Bé, com vos ho diria? ens ho passàrem d'allò més bé! Em deix molts de detalls, però ja us ho podeu

imaginar...

L'acampada dels més grans va ser presa per un altre caire. Aquest grup de juvenalla (13 a 15 anys) durant l'hivern ja feren activitats a part de la resta del grup. Per segons quines coses ells ja es trobaven massa grans...Així doncs, ja amb la idea d'acampar l'estiu fora de l'illa, per Nadal rifàrem una panera per tal de treure qualche dobleret. Un cop ens quadraren els "números", i amb la feina ben preparada, el 12 d'agost partírem 11 allotjats i 3 monitors cap a Menorca. Allà teníem bicicletes llogades per a tots i ens estiràrem fort les cames.

Ens allotjàrem a un casal a Sant Joan de Misses (a 5 Km. de Ciutadella). I què contar-vos?... Aquells quatre dies passaren sense donar-nos gairebé compte. Trescàrem caletes i platges per banyar-nos, ens tenyírem camisetes, férem volar estels... Una de les innovacions d'aquesta acampada és que el menjar anava a compte nostre, és a dir, nosaltres havíem de cuinar i escurar. Els torns de feina no hi mancaren.

També anàrem un dia sencer d'excursió, aquest pic amb autocar. Coneguèrem Maó i de tornada ens aturàrem a Alaior on hi havia festes... Tots

quedarem bocabadats en veure alçar-se aquells cavalls!

Les vetllades tampoc hi mancaren; ginkana, jocs, xerrades...fins i tot ens posàrem en contacte amb el fantasma de Sant Joan de Misses!

Com podeu veure, ens ho passàrem bomba. Des d'aquí voldria animar a tots aquells nins i nines que encara no venen a l'esplai perquè ho provin. No saben el que es perden...!

Maria del Mar Ribas.

TENDÈNCIES ACTUALS DEL CONSUM DE DROGUES A MALLORCA.

1. JUSTIFICACIÓ.

Una de les preocupacions més grans dels habitants de l'Estat Espanyol, reflectides a les enquestes d'opinió, és "la droga", que juntament amb l'atur, el terrorisme i la inseguretat ciutadana, és sentida com una de les més grans amenaces contra la societat en general i cada ciutadà en particular.

El conjunt droga/atur/delinquència configura actualment la sensació d'amenaça i inseguretat que més afecta els nostres conciutadans, i ha substituït altres referents (com l'enemic exterior, la pesta o l'enemic interior), significat una agressió que fa perillar la supervivència de la nostra societat.

Hi ha, a més, percepció d'hipercontaminació. Resulten creïbles totes les xifres que es donin de "drogaaddictes", totes les xifres de "negoci", totes les dades de corrupció amb la condició que siguin abastament grans per provocar angoixa.

Aquesta hipercontaminació es reflecteix en moltes afirmacions, una abstracció de les quals seria que "els drogaaddictes són joves (cada cop més joves), dones que es prostitueixen, marginats, violents, perillosos (no tenen autocontrol), incapaços de fer feina, amb malalties contagioses, amorals i irresponsables, que destrueixen la família i inevitablement la droga els duu a la mort.

La realitat és que les drogues en conjunt representen un problema greu. En aquest sentit és del tot clar i no es pot amagar que "la droga" (l'heroïna), i els drogodependents politoxicòmans que la consumeixen comparativament:

a) produeixen menys morts directes entre els joves que els accidents de trànsit.

b) produeixen menys desestructuracions familiars que les derivades de maltractaments que ocasionen els alcohòlics.

La percepció social del consum de drogues, en definitiva, és un dels principals obstacles per a la planificació d'actuacions preventives i assistencials de les toxicomanies. Per això són necessaris els estudis que ens permetin conèixer l'extensió i característiques del consum de drogues.

El coneixement de les característiques generals del consum de drogues té dos objectius:

a) rompre els estereotips que introdueixen missatges incorrectes, antipreventius i contraris a la reinserció social, i prendre consciència de la realitat el consum de drogues i els factors de risc que hi estan associats.

b) poder dissenyar, planificar i articular in-

tervencions coherents amb la realitat i no amb les fantasies socials, la qual cosa permetrà incrementar l'eficàcia i pertinència d'aquestes activitats.

La informació correcta sobre l'extensió i característiques del consum de drogues és, per ella mateixa, preventiva. Posar en evidència el mite de la hipercontaminació (segons el qual, sempre s'han consumit drogues i el nombre de drogaaddictes de drogues il·legals és molt alt), i conèixer els nivells reals de consum, elimina un dels factors de risc més importants: aquells continguts simbòlics i cognitius que pressionen perquè les persones s'adaptin i s'incorporin a la "majoria" dels qui consumeixen drogues.

Per altra part, orientar les actuacions sobre els factors de risc coneguts, evitarà la feina inútil i les intervencions que no tenen cap efecte sobre els consums reals.

Les dades que es presentaran a continuació, formen part d'un estudi sobre el consum de drogues i altres conductes dels joves estudiants de Mallorca (8è EGB, BUP, COU i FP). Amb la mateixa metodologia i amb el mateix col·lectiu ja vàrem fer dues investigacions, la primera l'any 1981 i la segona l'any 1988. D'aquesta manera, podem veure l'evolució d'aquests darrers dotze anys.

L'estudi repetit en anys successius del comportament d'un sector de la població s'usa amb freqüència per conèixer l'estat actual del problema, però aquesta classe d'estudis, en tant que proporcionen un índex de la seva evolució, tenen una projecció en el temps. En primer lloc cap al futur, ja que permeten fer una previsió de les dimensions que podria tenir en un futur pròxim, la qual cosa té una repercussió evident en la planificació dels recursos preventius i assistencials. I també és una projecció del passat sobre la realitat actual, donant informació sobre els canvis en les actituds i usos socials, constituint una mesura indirecta de l'eficàcia de les actuacions preventives que s'han realitzat.

2. METODOLOGIA.

2.1. El qüestionari.

El qüestionari utilitzat és bàsicament el mateix que vàrem dissenyar per a la investigació de 1981 i que tornarem utilitzar l'any 1988. En aquest qüestionari explorem el consum de drogues de forma detallada, tant pel que fa a les quantitats com

a les freqüències, i en cada investigació s'hi han afegit algunes variables relacionades amb els factors de risc que ens ha interessat analitzar.

2.2 Població i selecció de la mostra.

La població objecte de l'estudi són els estudiants d'ambdós sexes que cursen estudis de 8è d'EGB, BUP, COU i FP, dels centres escolars de Mallorca. Per a una població total de 39.568 estudiants d'aquestes característiques, amb un nivell de confiança del 95% i un error màxim de $\pm 3\%$, la mostra necessària era de 1.081 individus.

La mostra resultant es va distribuir proporcionalment per aules completes, segons les matrícules dels distints nivells, cursos, titularitat i tamany dels centres, i localització geogràfica. Així, i sobre la suposició que hi havia un promig de 25 alumnes per aula, se'n varen seleccionar 43 (11 de 8è d'EGB, 12 de FP i 20 de BUP/COU). El nombre d'alumnes per aula va resultar ésser major del que s'havia previst, i per això, ja que no es varen rebutjar els sobrants, als afectes pràctics, la mostra realment tinguda en compte ha estat de 1.312 individus.

2.3. Treball de camp.

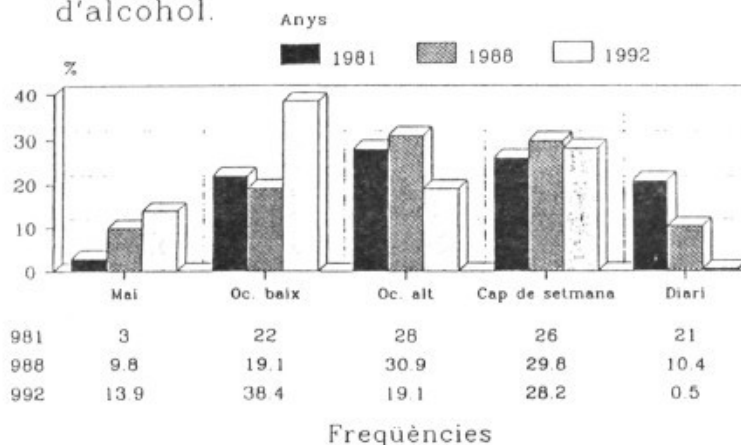
La recollida de dades es va fer el mes d'abril de 1992. Els alumnes contestaren individualment el qüestionari, reunits tots dins de l'aula, sense els professors respectius i amb la presència únicament d'un investigador del nostre equip.

3. RESULTATS.

3.1. Alcohol.

L'alcohol, tot i ésser la droga més consumida entre els nostres joves, ha experimentat un notable descens en aquests dotze anys.

Gràfica 1 - Freqüència de consum d'alcohol.

En primer lloc, l'anàlisi de les freqüències del consum (gràfica 1) ens indica que pràcticament ja no hi ha consumidors diaris d'alcohol (nomes 0'5%), havent augmentat el aiguaders i els consums baixos.

Per contra l'augment del consum de cap de setmana que s'apuntava l'any 1988 no s'ha confirmat, i aquest grup es manté amb una lleugera baixada, però les diferències no són prou importants perquè puguem suposar que la tendència s'ha invertit.

Si analitzam ara l'evolució de les quantitats mitjanes de les quantitats d'alcohol (mesurades en litres d'alcohol pur amb un any), veurem que dels 8.63 litres de l'any 1981, es va passar als 7.83 l'any 1988, i s'ha davallat fins als 5.14 actuals (gràfica 2).

El consum total està relacionat amb les freqüències, com es pot veure a la gràfica 3. En aquesta gràfica, els qui només han provat l'alcohol o en fan un ús molt ocasional, constitueixen una mitjana de 0.38 litres. Els consumidors ocasionals consumeixen 1.81 litres. Els de cap de setmana arriben als 7.03. Els consumidors diaris fan un consum mitjà de 32.19 litres anuals.

Per edats (gràfica 4) observaran que dels 0.21 litres als 13 anys es va augmentant progressivament amb l'edat, fins arribar als 5.83 als 19 anys. En aquesta progressió es veuen dos punts crítics. El primer és als 15 anys, on quasi es triplica el consum que es feia als 14 anys (2.69 l., 3.51 l., i 3.15 l. respectivament), amb una lleugera punta als 17 anys. Finalment, als 19 anys hi ha un altre augment notable, on també pràcticament es dobla el consum de l'edat anterior.

Potser és convenient donar una significació a aquestes quantitats. La classificació més estesa indica que a partir dels 35 c.c. d'alcohol pur diari, és a dir, més de dues consumicions de begudes de baixa graduació (12.77 litres anuals) són bevedors moderats; a partir dels 70 c.c. (25.55 litres anuals) hi ha risc d'alcoholització; i a partir dels 125 c.c. (45.62 litres anuals) el consumidor ja és problemàtic. A partir de les dades hauríem de considerar que el 0.5% està en risc de alcoholització i el 0.2% possiblement ja sigui alcohòlic. Fent una projecció a la població de referència (N=39568), això significa que a Mallorca hi hauria probablement 277 estudiants de l'ensenyament mitjà amb greu risc d'alcoholització o probablement ja siguin alcohòlics. La distribució per sexes es pot veure a la gràfica 5, essent destacable que els consums més alts en quantitats absolutes d'alcohol corresponen als homes, encara que per freqüències no hi ha diferències significatives. Però el criteri de les quantitats absolutes no és un bon indicador del risc. La quantitat global és distinta si es reproduïx en tots els dies, o si es concentra en pocs dies. Aquesta darrera és la característica actual predominant, amb consum d'alcohol de cap de setmana moltes vegades fins arribar a l'embriaguesa.

A la gràfica 6 es veu que les embriagueses

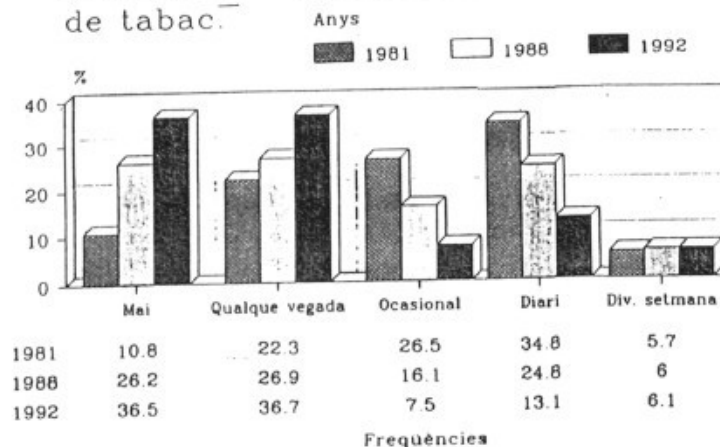

tenen tendència a augmentar. Aquest fet és significatiu en la forma de beure. Si la proporció de consumidors ha disminuït, l'augment de les embriagueses només es pot explicar perquè els grups de consum baix i els de consum elevat han radicalitzat les seves diferències. L'any 1981 parlavem d'un consum generalitzat d'alcohol entre els joves, però ara el consum no està tan estès sinó que la minoria de consumidors han incrementat el seu consum. Amb aquest nou criteri, haurem de considerar bevedors excessius al 25.5% dels subjectes que els darrers sis mesos s'han embriagat, i en risc d'alcoholisme al 5.7% de joves amb quatre o més embriagueses. Projectant aquest darrer percentatge a la població estudiada, a Mallorca tindriem entre 1264 i 2086 estudiants d'ensenyament secundari amb risc d'alcoholització.

3.2. Tabac.

Que el tabac no està de moda és un fet constatable per simple observació. Precisament, els anys 1986-87 vàrem fer una campanya amb el lema "Encara fuma? El tabac no està de moda", per reforçar aquesta impressió aprofitant la tendència a la uniformitat dels joves (i de la majoria de la població).

Gràfica 7 - Freqüència de consum de tabac.

Les nostres dades sobre l'evolució d'aquests darrers anys confirmen que el tabac ja no té una presència generalitzada entre els joves.

A la gràfica 7 es pot veure la notable davallada de les freqüències de l'ús del tabac. És molt notable que la quantitat de no fumadors (36.5%) s'ha triplicat i la de fumadors diaris (13.1%) s'ha dividit per tres en relació a l'any 1981. Unicament trobam un increment entre aquells qui han provat de fumar o fumen qualsevol vegada (36.7%), fet explicable perquè ara els joves comencen a fumar més tard. El grup més gran entre els qui fumen és el d'aquells que fumen

entre 1 i 5 cigarretes al dia (61.9%), i els altres percentatges sumats no li arriben (són, respectivament, del 18.9%, el 7%, 8.1% i 4.1%).

Encara que a les edats d'estudi s'ha constatat la baixada del tabac, i que també els consumidors s'hi incorporen més tard, veim que progressivament el tabac impregna la vida del fumador (gràfica 8), que de cada vegada troba més ocasions per fumar, i poc a poc installa una dependència al tabac. Així s'explica que als 16 anys ja es fuma una mitjana d'un paquet setmanal (23.05 cigarretes, exactament) i als 19 anys són dos paquets i mig (53.14 cigarretes). Podem pensar que les quantitats seguiran una línia ascendent segons l'edat, fins que la majoria de fumadors se situïn sobre el paquet diari.

Es veu també clarament que la proporció de fumadores (Taula I) segueix essent més alta que la de fumadors, encara que les dones no han arribat a les quantitats dels homes.

3.3. Cannabis i altres il·legals.

El consum de les drogues il·legals entre els estudiants de l'ensenyament mitjà, ha baixat d'una manera significativa (gràfica 9). Com es pot veure, la proporció dels qui no han fumat mai "porros" ha pujat del 71.3% de l'any 1981 al 85.7% a l'any 1992, mentre que les altres freqüències de consum són notablement inferiors d'any en any. A més, les quantitats mensuals es concentren entre 1 i 4 "porros" al mes i les quantitats més elevades corresponen a un nombre tan reduït de persones que difícilment es poden aplicar les proves estadístiques. Per sexes, també els homes tenen consums més elevats.

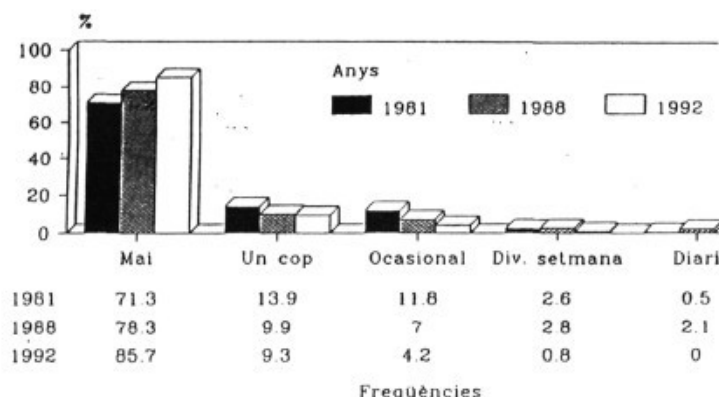
Les altres drogues il·legals tenen molt poca presència a la nostra mostra. Han provat l'heroïna el 0.4%; la cocaïna l'ha provada la 1.2%. Tots els qui han provat aquestes drogues il·legals, són també consumidors de cannabis. En total, només el 14.3% de la mostra ha provat una droga il·legal.

RELACIONS ENTRE LES DIFERENTES DROGUES.

Des del primer estudi que fèrem sobre el consum de drogues entre els joves estudiants, hem comprovat que hi ha una relació molt estreta entre les diferents drogues, de manera que la probabilitat de consumir una droga il·legal és més alta entre els consumidors de les drogues legals. Aquesta relació és cada vegada més forta, havent canviat la significació del consum de les drogues legals, sobretot de l'alcohol.

Es podrà veure que la probabilitat d'haver provat una droga il·legal té una correlació positiva amb una freqüència del consum d'alcohol. Aquesta

Gràfica 9 - Freqüència de consum de cannabis ("porros")

relació s'aclareix molt més si canviem la perspectiva, és a dir, si analitzam les freqüències del consum d'alcohol per part dels qui han consumit una droga il·legal: aquests que han provat drogues il·legals són sobretot consumidors d'alcohol de cap de setmana, amb la qual cosa confirmam la consideració en què es té l'alcohol, consumit precisament pels seus efectes embriagants i/o facilitadors de la relació social i de la integració al grup.

Encara que el tabac no té uns efectes físics tant notables com l'alcohol també actua sobre les relacions socials. Aquest és probablement el sentit que hem de donar a la taula II, a la qual es pot comprovar que tots els fumadors de "porros" són també fumadors de tabac i, per contra, una majoria significativa ($p < .00001$) dels qui no han fumat mai "porros" tampoc fumen tabac.

4. CONCLUSIONS.

Amb aquest estudi hem pogut comprovar notables canvis en el consum de drogues entre els estudiants de l'ensenyament mitjà de Mallorca.

En primer lloc destaca la davallada tant en el nombre de consumidors com en les freqüències i en les quantitats absolutes de totes les drogues.

Enfront de aquesta primera conclusió optimista, altres dades ens conviden a la reflexió. Efectivament, es troba un grup de consumidors que és minoritari, però que té grans consums sobretot d'alcohol. En el cas de l'alcohol, pel que fa referència a aquest grup, ja no podem mantenir les consideracions anteriors sobre que l'alcohol és una droga institucionalitzada i d'ús tradicional del nostre país. L'alcohol s'usa precisament perquè és una droga, i la seva institucionalització afavoreix l'extensió del seu consum, perquè està present, és econòmicament assequible, i encara la societat no ha estigmatitzat l'alcohol com a droga.

Altres estudis que s'han fet a altres comunitats, són coincidents amb aquesta apreciació. Per exem-

ple, el de BASABE, PAEZ i cols. (1992) sobre els joves de Bilbao, també descriu el consum com un patró de relacions socials dominat pel consum entre iguals i lligat a l'espai festiu, d'oci i de cap de setmana, amb un predomini dels nivells de consum baixos, encara que tendent a augmentar amb l'edat i a estabilitzar-se en aquells subjectes que tenen el consum més alt.

Per altra part, la representació social de l'alcohol és en gran part responsable de la situació. Normalment es creu que el consum d'alcohol intensifica l'afectivitat social, facilita la desinhibició, intensifica el plaer físic i social, i afavoreix l'afiliació o pertinença a un grup. Per això, a la nostra societat el consum progressiu es considera que està correlacionat amb la major maduresa que s'adquireix amb l'edat. I finalment, aquesta imatge positiva de l'alcohol fa infravalorar les conseqüències negatives del consum, que sempre passen als altres i per la seva falta particular de maduresa.

Però el que també es troba als estudis sobre consum d'alcohol per part dels joves, és que tot i tenir un caràcter social, el nivell d'ingesta és inversament proporcional a la integració subjectiva: els subjectes que no se senten tan implicats en la xarxa social són els que intenten intensificar la integració, entre altres coses, incrementant el consum d'alcohol.

La nostra hipòtesi és que la cosa no s'atura aquí. Pel que ja hem assenyalat a altres estudis, cada droga representa un graó en escala. No perquè les drogues es relacionin entre elles com a substància, sinó perquè el circuit és reverberant. Per una part, l'augment del consum produeix canvis sobre l'estil de vida i de relació, disminueix els recursos personals i augmenta la probabilitat d'entrar en contacte amb altres drogues. Una droga es consumirà segons les expectatives que es tinguin dels resultats. Sabem que aquestes experiències no es refereixen als efectes a llarg termini, sinó sobre les necessitats immediates que són subjectives. És per això que la informació, pre ella mateixa, no té gaire eficàcia preventiva i es fa necessari treballar sobre allò que hi ha en joc en les relacions socials.

Finalment, aquest estudi ens indica que no hem equivocat l'objectiu, que poc a poc les drogues deixaran d'esser el problema més important de la nostra societat. Però, haurem de donar una resposta educativa a tots aquests joves que no poden trobar la satisfacció de les seves necessitats de relació si no és consumint una droga, i que precisament aquest consum els margina.

Conselleria de Sanitat i Seguretat Social del Govern Balear

Escacs – Carrerany Esportiu – Escacs

EL CLUB D'ESCACS DE MARIA DE LA SALUT, EL CLUB MÉS ACTIU DE LES BALEARS.

RESUM DE LA TEMPORADA 1992-93

Setembre 1992

-XII Torneig Obert. Guanyat per Lester TATTERSALL, destacant el segon lloc aconseguit per Gaspar Mas.

-IV Torneig d'Equips. El Costa de Calvià revalidà el títol.

-III Torneig Infantil. Resultà guanyador Joan G. Serra.

Quart trimestre de 1992

-CAMPIONAT INDIVIDUAL DE MALLORCA. Actuació discreta dels escaquistes mariners. Destacà l'ascens a 1ª categoria de Pere Antoni Buñola.

Nadal 1992-93

-Campionat Juvenil de Mallorca. Xisco Mestre no passà del 6è lloc, entre els vint jugadors classificats.

-VI Torneig de Partides Semi-ràpides. La més extensa i millor participació a Maria. Guanyat per José M. Bellón. D'entre els 64 participants en destacà na Catalina Buñola, l'única que derrotà el 3r classificat, a més d'obtenir una altra victòria davant d'un jugador de 1ª.

Campionat de Mallorca per Equips 92-93

-Disputat durant els mesos de febrer, març i abril del 93. Discret 6è lloc de l'equip de 1ª categoria, malgrat l'important reforç de Josep Ferriol en tornar al nostre equip. El primer equip es consolida a 1ª categoria, però s'aspira a aconseguir l'ascens a la màxima categoria.

Bona classificació de l'equip de 3ª, un 5è lloc que no va poder ser millor per la irregularitat mostrada.

Escacs Universitari

-Miquel Mascaró subcampió de la UIB. Classificat per al Campionat d'Espanya Universitari que es va celebrar a Càceres.

Escacs Escolar

-Escassa participació del Club d'Escacs Maria només amb dos representants: Catalina Buñola i Miquel Tugores, tots dos classificats per al Campionat de Mallorca.

Catalina Buñola es classificà per al Campionat de Balears en quedar tercera al Campionat de Mallorca, però no va aconseguir classificar-se per al Campionat d'Espanya. Després d'un bon començament amb 2,5 punts a les tres primeres partides es va enfonsar a la segona part del torneig amb tres derrotes consecutives. Fins i tot arribà a

tenir la victòria a les mans en el seu enfrontament amb la que després fou la campiona.

En aquests moments na Catalina Buñola és la promesa més ferma del Club d'Escacs Maria. En els 2 o 3 anys vinents podrà assumir els campionats de Mallorca i Balears a la categoria femenina, o fins i tot l'absoluta.

PREVISIÓ TEMPORADA 1993-94

Torneig Mare de Déu 1993

-XIII Torneig Obert. Comença el 27 d'agost i es disputarà durant el mes de setembre. Amb la participació dels més destacats escaquistes de Mallorca. Paralelment se celebrarà el IV Torneig Infantil.

-IV Torneig d'Equips. L'11 de setembre a les 16 hores a la Plaça des Pou. Hi participaran: Santa Margalida (campions de Mallorca i de Balears), Costa de Calvià (subcampions de Mallorca), So n'Oliva (3rs en el Campionat de Mallorca) i Club d'Escacs Maria de la Salut.

Campionat Individual de Mallorca

-És el plat fort de la temporada. Es farà a Maria i es disputarà per categories (Preferent, 1ª i 2ª). Es jugarà durant 9 dissabtes del quart trimestre del 93, a partir de les 16,30 h

Les dates previstes són: 2, 9 i 16 d'octubre, 6, 13, 20 i 27 de novembre i 11 i 18 de desembre.

Confiam en una participació als voltants de 180 jugadors de tot Mallorca i de totes les edats. És de desitjar la màxima participació dels jugadors locals.

Equips 93-94

-L'aspiració és intentar un any més l'ascens a Preferent, i consolidar el segon equip, el futur de l'escacs a Maria.

Jeroni Bergas

Na Catalina Bunyola, la més ferma promesa del Club d'Escacs de Maria

Ciclisme - Carrerany esportiu - Ciclisme

La majoria d'edat als quinze anys

Quan arribem a dia dos de novembre de 1.994 se compliran quinze anys de la fundació del Club Ciclista Maria de la Salut. Era l'any 1.979 quan, al nostre poble, persones de distintes edats començaren a recordar vells temps, antics rècords del món del ciclisme. Alguns d'ells havien estat corredors a la seva joventut i els altre eren o havien estat seguidors de l'esports de les dues rodes.

Des de llavors hauran passar quinze anys. Un temps al llarg del qual la nostra entitat ha estat sempre present a la vida quotidiana del poble de Maria. De forma més o menys intensa el Club ha estat sempre present a la programació de les festes patronals, ha organitzat distintes proves ciclistes, ha estat una entitat reconeguda a nivell comarcal amb proves com el "PLa de Mallorca".

Tot això ha estat possible gràcies a les moltes persones que, des del primer dia de la seva petita història, han aportat les il·lusions i el treball necessaris. El Club Ciclista ha tengut sempre una gran acceptació popular. Sempre ha estat una entitat que ha gaudit d'un gran número de socis i d'un gran número d'entitats col·laboradores que han permès poder afrontar les distintes fites competitives tant a nivell d'organització com de participació.

Aquesta entitat ha tengut, fins a hores d'ara, dues fases totalment diferenciables. La primera a la qual la seva activitat se va limitar a l'organització de curses ciclistes, a més de donar suport al ciclistes locals que estaven decidits a competir, des de la fundació fins a 1.991. La segona, a partir de 1.992, dins la qual el CC. Maria de la Salut s'ha distingit a nivell regional per la seva tasca de promoció del ciclisme-base, dins la que han tengut cabuda tots els marianosos que volguessin competir, a més d'alguns ciclistes de fora poble que hem incorporats per tal de reunir unes formacions capaços d'afrontar les temporades competitives amb garanties d'èxit.

Ho hem aconseguit. Els balanços de primers, segons i tercers llocs aconseguits a les dues darrers campanyes son senzillament impressionants. A més d'això no hem oblidat la vertent organitzativa i ens hem convertit en una de les entitats regionals amb major activitat. Tot això ha tengut el seu reflexe en l'increment del número de persones associades.

La propera temporada Antoni Obrador serà un dels nostres juvenils

Però ha arribat el moment de pensar en el futur. De prendre una decisió sobre la continuïtat o no de la tasca realitzada durant aquests darrers anys. Això significa l'ampliació dels distintes equips de competició.

Els seguidors del ciclisme saben que, fins ara tenim representants, a més dels socials, a les categories aleví, infantil, fèmina i cadet. Això suposa que quan els nostres ciclistes superin les edats d'aquestes divisions haurien de marxar a altres llocs per continuar la seva carrera esportiva. I la veritat és que ens sap greu perquè la convivència dels darrers anys ha estat meravellosa. Els resultats obtinguts, també.

Per tot això, a la reunió assembleària que realitzarem poc després de les festes patronals, els responsables de l'àrea esportiva proposaran la creació dels equips ciclistes de juvenils i aficionats del CC. Maria de la Salut. Aquestes són les dues categories màximes del ciclisme a la nostra Comunitat Autònoma dins les quals volem entrar amb les mateixes il·lusions i aspiracions que hem tengut a les restants categories.

Per aconseguir-ho hem realitzat ja les primeres gestions amb l'objectiu de presentar als associats un projecte més o menys detallat sobre aquest gran repte. Si tot va per bon camí, el responsable deportius seran Antoni Mulet i el montuïrer Vicenç Vaquer. El primer a les

Pau Pira representa la darrera fornada de ciclistes mariandos

categories-base i el segon a les de juvenils i aficionats on te una àmplia experiència després dels molts anys com a "segon" de Tomeu Rodetes a l'equip Brasília i de assumir la responsabilitat posterior dels equips Gomila i Caimari.

Hem contactat ja amb bastants de ciclistes aficionats per tal de confeccionar una bona plantilla. A més de Daniel Estarellas, Antoni Obrador i Francisco Mulet que passen a juvenils incorporarem al sineuer Emili Genovart i algun més encara sense confirmar. Pel que fa als aficionats ens han confirmat la seva presència Miquel Àngel Cirer, Àngel Recio, Antoni Pujol, Francisco Horrach, Joan Horrach, Gabriel Moncada, Miquel Arbona, Maties Roig, Rafel Sampil i algun més que també aportarà l'experiència necessària per que els nostres juvenils no se sentin desamparats a la nova categoria.

Es un nou repte, difícil però apassionat. El volem fer realitat. Per això demanam ja per anticipat la mateixa col·laboració, comprensió i recolzament dels que hem gaudit durant els darrers anys.

Serà la obtenció de la majoria d'edat de la nostra entitat. Ens convertirem, pot ésser, amb l'únic Club de les illes que completarà la seva estructura deportiva amb presència a totes des categories del ciclisme illenc. Sempre sota el nom de Maria de la Salut.

Ciclisme - Carrerany esportiu - Ciclisme

Notícies curtes

LA BESSONADA DE JOAN PIRA

Una de les noves incorporacions a l'equip ciclista de Maria ha estat Joan Pira. Estam segurs que serà un bon ciclista i un gran pare. Aprofitam per donar-li l'enhorabona per la bessonada que va tenir fa pocs dies, en nom de tota la família ciclista del nostre poble.

A les properes festes patronals l'Ajuntament atorgarà distincions a Victòria Montiel com a millor esportista femenina del poble, a Llorenç Seguí, primer ciclista que completa una temporada guanyant-ho tot i a Daniel Estarellas, primer ciclista mariando que aconseguix un subcampionat nacional.

S'han oblidat de Joan Pira, primer ciclista de Maria de la Salut que te bessonada.

LES CAIGUDES

Un dels majors adversaris que tenen els ciclistes són sempre les caigudes. Dissortadament, aquestes han estat una mala companyia pels nostres representants a les darreres setmanes.

Antoni Martorell a Sineu, Joan Barceló a Santa Catalina, Antoni Obrador a Porto Cristo, Guillem Beltran a Petra, Guillem Quetglas a Sant Llorenç i Xisco Mulet a Porreres han estat els desafortunats. Aquesta llista s'incrementa amb Llorenç Seguí que també va caure fora de la competició.

A la majoria d'ells els hi hem pogut donar una indumentària nova ja que la seva havia quedat destrossada. Però hem acabat també les peces de canvi. Això significa que no poden caure més.

LES AVARIES

Les avaries mecàniques, per un ciclista dins la competició, són quasi tan inoportunes com les caigudes, encara que sense patiments físics.

I sinó que ho demanin al "nostre" aleví Vicenç Reynés. A Petra, el passat diumenge dia primer d'Agost quan havia escapat de la resta de participants, una sortida de cadena el va deixar a la darrera posició. Es va solucionar i encara va remuntar fins al segon lloc.

Més greu va ésser quinze dies després a Alaró. A la darrera volta i ja a la recta de meta, quan venia escapat amb els també "nostres" Joan Barceló i Guillem Beltran, els canvis s'espanyaren i no li permeteren arribar al final.

MARGA FULLANA SENSE MUNDIAL

Margalida Fullana podia haver-se convertit amb el primer dels nostres representants que acudís a un campionat del món. Després d'aconseguir una meritòria tercera plaça a la Volta a Portugal, el seleccionador nacional José Enrique Carrera, per telèfon li va confirmar que aniria al mundial.

El passat dia dos d'agost Margalida el responsable tècnic de l'equip nacional havia de conversar de bell nou amb Margalida per confirmar tots els detalls.

La sorpresa fou que no hi hagué conversa de cap tipus. Al dia següent els diaris publicaven una nota de l'agència EFE on manifestava la decisió de Carrera de substituir a Fullana per una altra perquè "la ciclista mallorquina pateix una tendinitis".

ENS HEM SUPERAT

Recordaran els lectors de FENT CARRERANY com a finals de la passada campanya ciclista publicàrem un quadre on hi reflexàvem els resultats obtinguts pels nostres representants, els quals sumaven 112 victòries, 42 segones posicions i 21 tercers llocs.

Aquestes eren unes dades que tan sols ens podien servir de referència ja que era molt difícil de superar. Malgrat tot, gràcies al reforçament de la plantilla i als bons consells del director deportiu, Antoni Mulet, hem aconseguit superar les dades anteriors. Al moment de redactar aquesta informació sumem 139 triomfs, 75 segons llocs i 26 tercers posicions.

ANTONI MULET AMENAÇAT

El passat dilluns dia dos d'Agost, en commemoració de les Festes de Sant Feliu, a LLubí, s'hi celebraren carreres ciclistes per a juvenils, aficionats i socials. Hi participaren quatre dels nostres socials i aconseguiren les quatre primeres posicions de la general. Va guanyar Guillem Quetglas seguit de Ferriol Colombram, Manuel Fernàndez i Antoni Mulet.

A la disputa del primer sprint, Mulet va deixar als seus companys en posició immillorable per aclaparar les tres primeres posicions de la puntuació. Però un dels integrants del grup capdavanter no va creure oportú que Antoni no perseguís als seus companys i li va dir que era un "globero" i que el mataria.

Fins i tot li va alçar el puny. Poc després se va aturar davant els arbitres i els hi va dir que si no retiraven a Mulet, ell el tocaria i el mataria.

Ja fa molts anys que aquest atrevit ciclista competia. Li deien "En pistoles" perquè ben aviat els havia morts tots.

EL SOPAR DELS SOCIALS

El passat dia 14 d'Agost els ciclistes socials competiren a Cala D'Or a una prova que va tenir alguns detalls inusuals. Dins el circuit hi entraren camions, autocars, cotxes, motos.... fins i tot quatre cavalls.

Una altra cosa atípica en aquesta categoria fou que a més dels trofeus hi hagué premis en metàl·lic. Com que els socials estan acostumats a no cobrar decidiren destinar les quaranta set mil pessetes de la cursa a un sopar que es va fer el passat divendres dia 27 d'agost.

La suma dels premis aconseguits pels nostres representants assolí la quantitat de tretze mil pessetes.

ASSEMBLEA I SOPAR

Després de finalitzar la temporada ciclista celebrarem una reunió assembleària per a tots els associats i ciclistes del nostre Club per tal d'informar de la situació econòmica, fer balanç de la temporada, planificar la propera i remodelar la Junta Directiva. Quasi amb tota seguretat serà el dissabte dia 18 de setembre.

També per tancar la campanya i per celebrar el èxits aconseguits, el dissabte següent soparem tots plegats al Restaurant Es Cruce, a Vilafranca. Tots els qui tenen llicència de competició soparan de franc i la resta a mil pessetes cada un. Estau tots convidats. El dissabte anterior, a l'Assemblea, s'han de confirmar les assistències.

PREPARACIÓ D'HIVERN

Després vendrà la preparació hivernal per tal d'afrontar la nova campanya amb les suficients garanties d'èxit. Hi haurà alguns canvis importants respecte als anys anteriors. Juan Manuel Márquez, el qui ha estat el nostre preparador físic durant els dos darrers anys no ens podrà acompanyar degut a altres obligacions. Des d'aquí li agraïm tot el que ha fet per nosaltres.

Ciclisme - Carrerany esportiu - Ciclisme

Festes patronals

De manera semblant als anys anteriors, el Club Ciclista Maria de la Salut ha programat una reunió ciclista en motiu de la celebració de les festes patronals de la nostra localitat, la qual estarà patrocinada per l'Ajuntament de Maria i se desenvoluparà el proper dimarts dia set de setembre, és a dir, el dissabte de la Mare de Déu. Aquest conjunt de competicions s'iniciarà a les 16 hores amb la prova per als alevins que completaran 5.4 quilòmetres repartits en sis voltes al tradicional circuit urbà. Hi haurà sprint de puntuació de meitat i final de la cursa. En aquesta competició, representant al nostre Club Ciclista, hi participaran Pau Pira, Guillem Beltrán, Joan Barceló, Vicenç Reynés i la fèmina Cristina Fernández. Hi haurà trofeu pels cinc primers i la millor fèmina.

Tot seguit, a les 16.20 hores competiran els ciclistes infantils a la distància de quinze voltes que significaran un total de 13.5 quilòmetres. Els sprints de puntuació es disputaran cada cinc voltes. Els nostres representants seran Damià Barceló, Antoni Martorell i les campiones de Balears infantil i cadet respectivament Victòria Montiel i Eva Maria Fuster a més de Magdalena Márquez. Hi haurà trofeu pels cinc millors, primera fèmina infantil i primera cadet. El circuit urbà on s'hi disputaran aquestes dues primeres curses tindrà la meta a la Plaça des Pou per continuar pels carrers Ramon Llull, Escola Nines, Antoni Monjo i Sa Quintana.

Després de finalitzar la cursa per a infantils, canviarem d'escenari. En lloc del circuit urbà els ciclistes cadets i socials competiran, com ja ho feren l'any passat, al circuit des Rafal, és a dir, la meta estarà a la plaça des Pou i continuaran cap al creuer des Rafal per girar a l'esquerra per desviar-se de bell nou cap a Maria al creuer de Santa Margalida. A cadascuna de les dues curses hi haurà sprint de bonificació a cada una de les passades per la línia de meta. Les cinc voltes de cada cursa signifiquen un total de 45 quilòmetres per a cada una de les dues categories.

Els cadets competiran a partir de les 16.45 hores amb la participació dels nostres representants Óscar Fernández, Rafel Campins, Antoni Obrador, Llorenç Seguí, Francisco J. Mulet i Daniel Estarellas juntament amb

Des de la fundació del Club, les curses ciclistes han estat sempre presents al programa de les festes patronals. Els participants locals a les de l'any 1981 mostren satisfets els trofeus guanyats

les fèmines juvenils Maria Jesús Beltrán i Maria Antònia Márquez a més de les aficionades Magdalena Beltrán i Margalida Fullana. Aquesta cursa, a més de tres trofeus està premiada amb vint-i-cinc mil pessetes.

Per tancar la programació competitiva d'aquest trofeu que anomenam "Verge de la Salut" competiran els ciclistes socials a la mateixa distància que els anteriors i amb les mateixes bonificacions. Defensant la indumentària del Club Ciclista hi seran Ferriol Colombram, Manuel Fernández, Guillem Quetglas, Antoni Mas, Ferriol Roig, Onofre Soler, Antoni Castelló, Joan Pira i Tomeu Arbona.

Excepte pels ciclistes socials, aquestes competicions significaran el tancament de la present campanya competitiva. Per a molts d'ells serà també l'acomiadament oficial de la categoria a la qual han militat aquest any. A propers números d'aquesta mateixa publicació tindrem ocasió de repassar, resumir i reflexionar sobre els resultats obtinguts a la temporada de 1.993 a la qual, malgrat era molt difícil hem superats els resultats de 1.992.

CURSES PER A LOCALS

Els seguidors del ciclisme de Maria de la

Salut recordaran que sempre organitzam curses per als ciclistes locals. Aquest any, amb el propòsit que puguin esser seguides per major número de seguidors les realitzarem el mateix dia de la festivitat de la Mare de Déu.

Serà al migdia, a la sortida de l'Ofici Solemne, juntament amb les curses de joies. Hi podran participar tots els que ho desitgin que no tinguin llicència de competició. Distingirem les curses per edats: menors de deu, dotze, catorze i setze anys. Si n'hi ha qualcun de més granat que hi vulgui participar també li fèrem una cursa. Totes tendran premis. Alerta a les medalles.

AGRAÏMENT

A més de l'Ajuntament, volem deixar pública constància del nostre sincer agraïment a totes les persones i entitats que ens ajuden d'una o altra manera en la realització d'aquesta reunió ciclista.

De forma molt especial ho volem fer amb els funcionaris de l'Ajuntament que, a més de les seves obligacions que s'intensifiquen més a les festes, tenen totes les atencions necessàries amb el Club Ciclista.

C.C. Maria de la Salut

TAPISSOS DE N'ANTÒNIA MARIA GARAU A SA CAPELLA FONDA

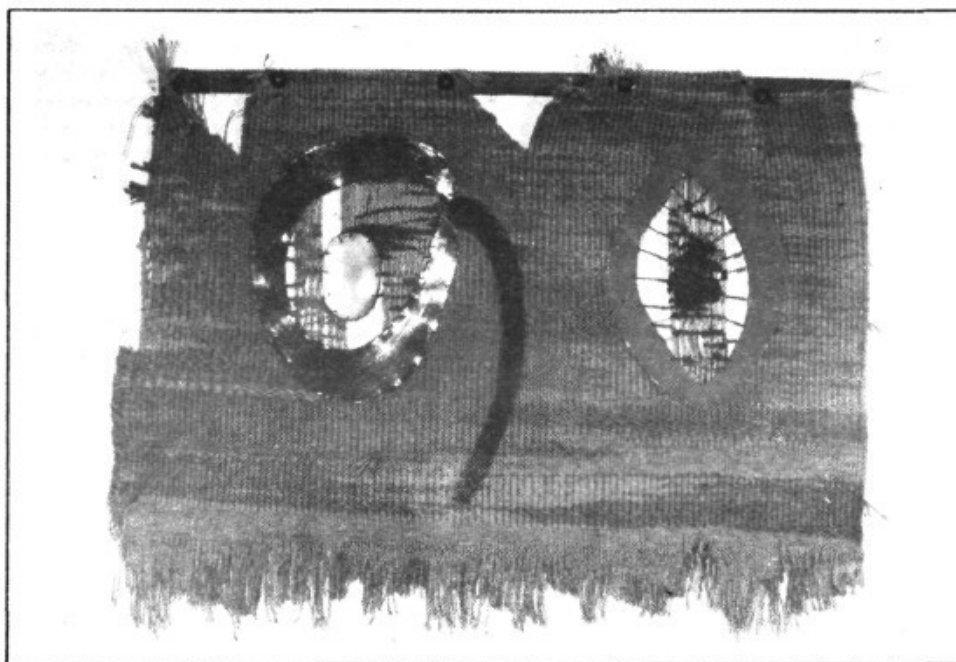
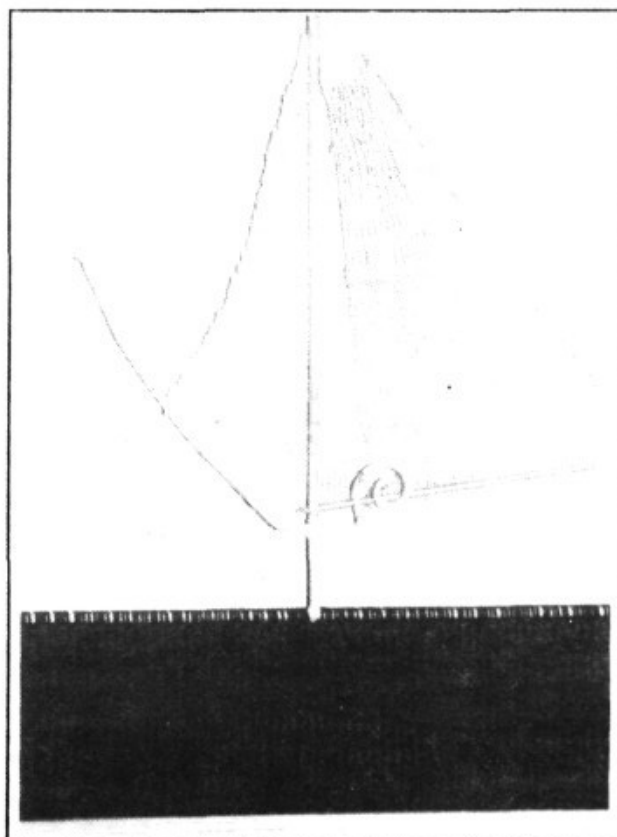
llana, la corda), i els fils de ferro, la reixa, que s'entreteixeixen i combinen per donar uns resultats sempre frescos i espontanis, encara que ben treballats, a vegades dolços i tendres, a vegades amb dramatisme i força.

A més, n'Antònia no guarda per ella tota sola el fruit del seu treball i de la seva recerca; també ho

Aquestes festes de la Mare de Déu tindrem ocasió de veure una exposició de tapissos de N'Antònia Maria Garau. Serà una exposició retrospectiva, un resum de la seva obra de deu anys ençà.

Prengué part per primera vegada en una exposició el 1980, a l'Escola d'Arts i Oficis i, des de llavors, el seu treball ha estat constant. Així ho posen de manifest un conjunt de 15 exposicions entre 1980 i 1992, tant individuals com collectives.

El tapís és una forma d'expressió artística no massa coneguda i poc valorada entre nosaltres. Per això és especialment d'agrair la feina de n'Antònia per conservar una tradició i a la vegada aprofundir en unes tècniques que la porten a una tasca d'innovació i de creació. Els materials que emprava són una mescla ben proporcionada del vell i del nou, d'allò de sempre, natural, arrelat a la terra, (com el lli, la

comunica, ho ensenya i ho comparteix. D'aquest aspecte n'és una mostra la part de l'exposició de la Capella Fonda constituïda per obres seves i d'altres companys que han tingut ocasió de participar en una feina col·lectiva en diversos tallers que ella ha dirigit.

Margalida

Mas Vicens.